T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE 15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.

CİLT : 44 | 23 KASIM 1981 | SAYI : 2100

TALİM VE TERBİYE BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 313/6251 - 81 - (Şûr. Bür.) Tarih : 18.9.1981

KONU : X. Milli Eğitim Şûrası Kararları ve Uygulama Planı.

BAKANLIK MAKAMINA

23 - 26 Haziran 1981 tarihleri arasında toplanarak "Türk Milli Eğitim Sistemi, Bu Sistemin Bütünlüğü İçinde Eğitim Programları ve Öğrenci Akışını Düzenleyen Kurallar" konusunu görüşen X. Milli Eğitim Şûrası, eğitim sistemimizin okul yapısı, eğitim programları, öğrenci akışını düzenleyen kurallar, eğitim teşkilâtımız, öğretmen, yönetici ve uzmanların yetiştirilmesi konularında kararlar almıştır.

1. X. Milli Eğitim Şûrası Kararları ile bunların uygulama planı Ek - 1 ve EK - 2 de dir.

2. Öğretmen Yetiştirme ve öğretmen sorunları XI. Şûra'da yeniden ele alınarak incelenecek ve geliştirilecektir.

3. X. Milli Eğitim Şûrası Kararları ile bu kararların Uygulama Planının tensip buyrulduğu takdirde onaylanmasını ve bunların 1261 sayılı Yasa hükümlerine göre Tebliğler Dergisinde yayınlanmasını, gereği için ilgili Dairelere, bilgi için Şûra üyelerine gönderilmesini,

4. Uygulama Planının "Yapılacak İşler" sütununda gösterilen işlerin, ilgili Dairelerce, Koordinatör Dairelerin Başkanlığında yıllara göre planlanmasını, bunlara ait finansman değerlerinin hesaplanmasını ve elde edilecek sonuçların koordine edilerek Koordinatör Dairece Makamınızdan onay alındıktan sonra en geç Ekim 1981 ayı sonuna kadar Talim ve Terbiye Başkanlığı'na göndermesini; ayrıca, her yılın Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları başında uygulama planı'nda gösterilen işlerden yapılan, yapılmayan ve yapılacak olanlar hakkında gerekli bilgilerin Koordinatör Dairelerce Başkanlığımıza bir rapor halinde bildirilmesini.

Arz ederim.

Fehmi ARABACIOĞLU
Talim ve Terbiye
Başkanlığı

Uygundur
18.9.1981

Hasan SAĞLAM
Milli Eğitim Bakanı

X. MİLLİ EĞİTİM ŞÛRASI KARARLARI

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında saptanan eğitime ilişkin ilkeler ve politikalara göre; memleketimizdeki hızlı nüfus artışı, toplumumuzdaki sanayileşme insangücü ihtiyacımız, genel ve teknik eğitim ayrımı gözetmeksizin, mesleki ve teknik eğitime ağırlık vermek suretiyle eğitimde bütünlüğü sağlama esasları gözetilerek geliştirilen Milli Eğitim Sistemimiz X. Milli Eğitim Şûrasında görüşülmüştür.

Bu Şûra'da, eğitim sistemimizin okul yapısı, eğitim programları, öğrenci akışını düzenleyen kurallar, eğitim teşkilâtımız, öğretmen, yönetici ve uzmanların yetiştirilmesi konularında alınan kararlar aşağıya çıkarılmıştır.

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

SİSTEMİN KURULUŞU :

1. Kuruluş İlkeleri :

a. Eğitim sistemi bütünleştirilecektir,

b. Sistemin her düzeyinde mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilecektir,

c. Belli koşullar altında her düzeyde yatay, her birimde dikey geçiş sağlanacaktır,

ç. Orta eğitimde izlenen meslek kazandıran ya da mesleğe yatkın kılan programların, yüksek eğitime geçişte, bu programların uzantısı niteliğinde aynı alandaki fakülte, yüksek okul veya bölümlere girmek için rehberlik, kolaylık veya güdü sağlanması ilkeleri temel alınacaktır.

2. Sistemin Görevleri :

a. Eğitim sürecine hiç girmeyen ya da bir üst öğrenime devam edemeyen bireylere eğitim olanağı sağlamak;

b. Yüksek eğitime yönelten orta eğitim programlarının önündeki aşırı yığılmayı azaltmak;

c. Kalkınmanın gerektirdiği nitelikte insangücü yetiştirmek;

ç. Eğitim olanaklarının daha verimli ve etkili kullanılmasını sağlamak;

d. Eğitimin bütünleştirici ve kaynaştırıcı işlevini sistemin her düzeyinde gerçekleştirmek;

e. Farklı programlarla öğrencilerde yeni ilgiler yaratmak;

f. Yaygın ve örgün eğitim arasında süregelen yapay ayırımı gidermek.

3. Sistemin Yapısı :

Okul, eğitim sisteminin oluşturulmasında temel birimdir.

a. Okul öncesi eğitim :

Okul öncesi eğitim 0 - 5 yaş (0 - 60 ay) çocuklarının eğitimini kapsar. Ana sınıfı başlangıçta zorunlu olmayan ancak zamanla zorunlu kılınacak bir düzeydir.

Bu eğitim düzeyinin görevleri şunlardır :

(1) Çocukların zihin, duygu, devinim gelişmelerini kolaylaştırıcı ve iyi alışkanlıklar kazandırıcı ortam hazırlamak;

(2) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak;

(3) Çocukları temel eğitime hazırlamak;

(4) Çocuk gelişimi konusunda ailelerin eğitilmesine yardım etmek.

b. Temel Eğitim.

Temel eğitimi 6 - 14 yaşları arası zorunlu öğrenim çağı çocuklarına en az sekiz yıllık ve temel eğitim görmeyen yetişkinlere, gelişimlerine ve ihtiyaçlarına uygun bir süre eğitim veren bir kademe olarak öngörülmüştür.

(1) Temel eğitimin genel nitelikleri şunlardır :

(a) Temel eğitim bir bütündür. Temel eğitim değişik süreli okullara bölünmez. Ancak, eğitilenlerin bireysel ayrılıklarına ve yaşlarına göre bütünlük içinde değişik eğitim programları uygulanabilir. Yetişkinlerin gelişimlerine ve ihtiyaçlarına göre eğitim programlarının süreleri belirlenir.

(b) Temel eğitim süresince eğitilenlerin (özellikle çağ çocuklarının) yeteneklerinin tanınması asıldır. Çağ çocuklarının, üst öğrenime ya da bir mesleğe yöneltilebilmesi için birinci sınıftan başlayarak tanınmaları gerekmektedir.

(c) Eğitilenlerin temel eğitim boyunca değişik alanlarda kendilerini deneyerek tanımalarına fırsat verilir. Bu amaçla,

temel eğitim programlarının zenginleştirilmesi ve türlendirilmesi gereklidir.

(ç) Zorunlu öğrenim çağındaki çocukların tümünün temel eğitim görmesi gerektiğinden, özel eğitime, özel korunmaya ihtiyacı olan ve diğer bireysel ayrılıkları bulunan çocuklar için, temel eğitimin bütünlüğü içinde, ayrı programların bulunması gereklidir. Bu anlamda, temel eğitim, bir okulda değişik programlar uygulayan bir kademe niteliğindedir.

(d) Temel eğitim okulu kendi mezunlarını herhangi bir mesleğe hazırlamak için çeşitli kurslar da açabilir, bu amaçla başka kurumlarla işbirliği yapabilir.

(e) Temel eğitim okulu, çevresinin eğitim ihtiyaçlarını karşılar ve çevresiyle bütünleşir. Çevrenin ekonomik kültürel ve toplumsal potansiyelinin tanınmasına ve kalkınmaya kaynak olmasına yardım eder.

(2) Bu eğitim düzeyinin görevleri şunlardır :

(a) Zorunlu öğrenim çağı çocuklarına temel eğitim vermek;

(b) Zorunlu öğrenim çağı çocuklarından özel eğitimi gerektiren çocuklara temel eğitim vermek;

(c) Temel eğitim okulundan diploma ya da herhangi bir kademesinden belge almak isteyen yetişkinlere eğitim vermek;

(ç) Temel eğitime hazırlayıcı ana sınıfları açmak;

(d) Orta eğitim düzeyinde açılacak olan mesleğe yönelten ya da hazırlayan öğretim etkinliklerine yardım etmek;

(e) Çevresine yönelik eğitim etkinliklerinde bulunmak.

c. Orta Eğitim.

Eğitim sisteminin orta eğitim düzeyi ÇOK AMAÇLI OKUL'dan (değişik programlı tek tip liseden) ve MESLEKİ VE TEKNİK OKUL'dan oluşur.

(1) Orta eğitimin görevleri şunlardır :

(a) Öğrencileri yüksek eğitime ve aynı zamanda çeşitli mesleklere hazırlamak;

(b) Öğrencilere diploma, sertifika ya da belge gerektiren bir meslek kazandırmak ve o meslek dalında yüksek öğretime hazırlamak;

(c) Yaygın eğitim yoluyla bireylere bir meslek kazandırmak ya da onları bir mesleğe hazırlamak;

(ç) Çevreye yönelik çeşitli eğitim etkinliklerinde bulunmak;

(d) Her düzeydeki kurumlarla işbirliği yapmak ve olanakları birlikte kullanmak;

(2) Çok amaçlı okulların programlarında ortak dersler bulunur, buna ek olarak, yerel olanaklara ve ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslere yer verilir. Çok amaçlı okul, yüksek eğitime ve aynı zamanda bir mesleğe hazırlama görevlerini başarmak amacıyla, akademik programlarla birlikte, olanaklara göre bölüm programlarından (teknik, tarım, ticaret - turizm, vb.) en az birini uygular.

(3) MTO'nun başlıca özellikleri şunlardır :

(a) Mesleki ve Teknik Okullar (MTO), bir yandan tam zamanlı ve üç yıl süreli mesleki - teknik eğitim programlarını, öte yandan ihtiyaçlara göre çeşitli tür ve düzeyde süresi amaçlara göre değişen örgün ve yaygın mesleki - teknik eğitim programlarını uygulayan orta eğitim kurumlarıdır.

(b) MTO'nun temel amacı, orta eğitim çağında, ya da dışında bulunan vatandaşlarımızı, çeşitli tür ve düzeylerde, bir meslek alanına hazırlamak ya da onlara belli dallarda bir meslek kazandırmaktır. Böylece MTO'da, bir meslek edinmek isteyen her vatandaşın durumuna uygun programlara yer verilecektir. Bu program, temel eğitim üstüne 3 yıl süreli tam zamanlı bir meslek programı olabileceği gibi, kısa süreli ve temel eğitimi gerektirmeyen gençler için düzenlenmiş bir meslek eğitimi programıda olabilecektir. Bir kurumdaki programların düzenlenmesinde kurumun olanakları ve yerel ihtiyaçları dikkate alınacaktır.

(c) MTO'nun tüm olanakları, geceleri, hafta sonu, tatil günleri ve yaz ayları boyunca, tüm yıl yararlanılmaya açık tutulacaktır.

(ç) MTO'da uygulanacak programlar arasında yatay ve dikey ilişkiler kurulacak (modüler - ünite yapı), belli koşulları yerine getiren öğrencilerin geçişlerine olanak verilecektir. Ayrıca lise (L) ile MTO arasında da geçişler sağlanacaktır.

(d) Fırsat eşitliği ilkelerinin diğer bir gereği olarak MTO'nun üç yıllık programlarından mezun olanların, belli koşullar altında, kendi alanlarında mesleki - teknik yüksek okullara girebilmeleri sağlanacaktır.

(e) Mevcut meslek okullarımızın tümü MTO içinde düşünülmüş olup, bunlar da gereğinde kısa süreli meslek eğitimi programlarına yer vereceklerdir.

ç. Yaygın Eğitim.

Ülkemizin şartları özellikle küçük yerleşme merkezlerinde, örgün eğitim kurumlarının mevcut olanaklarının yaygın eğitim hizmetleri ile organik olarak bütünleştirilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle bu modelde, mesleki - teknik ve genel yaygın eğitim görevleri hem çok amaçlı okulların, hem de Mesleki ve Teknik Okulların (MTO) görevleri arasına alınmıştır.

Yaygın eğitim hizmetleri hem örgün eğitim kurumlarında hem de Halk Eğitim Merkezlerinde gerçekleştirilecektir. Örgün ve yaygın eğitim türleri birlikte ve birbirini tamamlayıcı nitelikte yürütülecektir. Örgün eğitim kurumları hizmetlerini yerine getirirken yaygın eğitim hizmetlerini de diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde yapacaklardır.

4. Uygulama İlkeleri :

Bu modelin uygulanması aşamasında bugün verilen yapının ve işleyişin ortaya çıkaracağı sorunların çözümü ile modelin işlerliğine ilişkin olarak aşağıdaki ilkelere uyulacaktır :

(1) Model, çevresel koşullara, madde ve insan olanaklarına uygun olarak aşamalı biçimde uygulanacaktır.

(2) Bu aşamalı uygulama için yasal dayanaklar hazırlanacaktır.

(3) Gerekli yönetmelikler hazırlanacaktır.

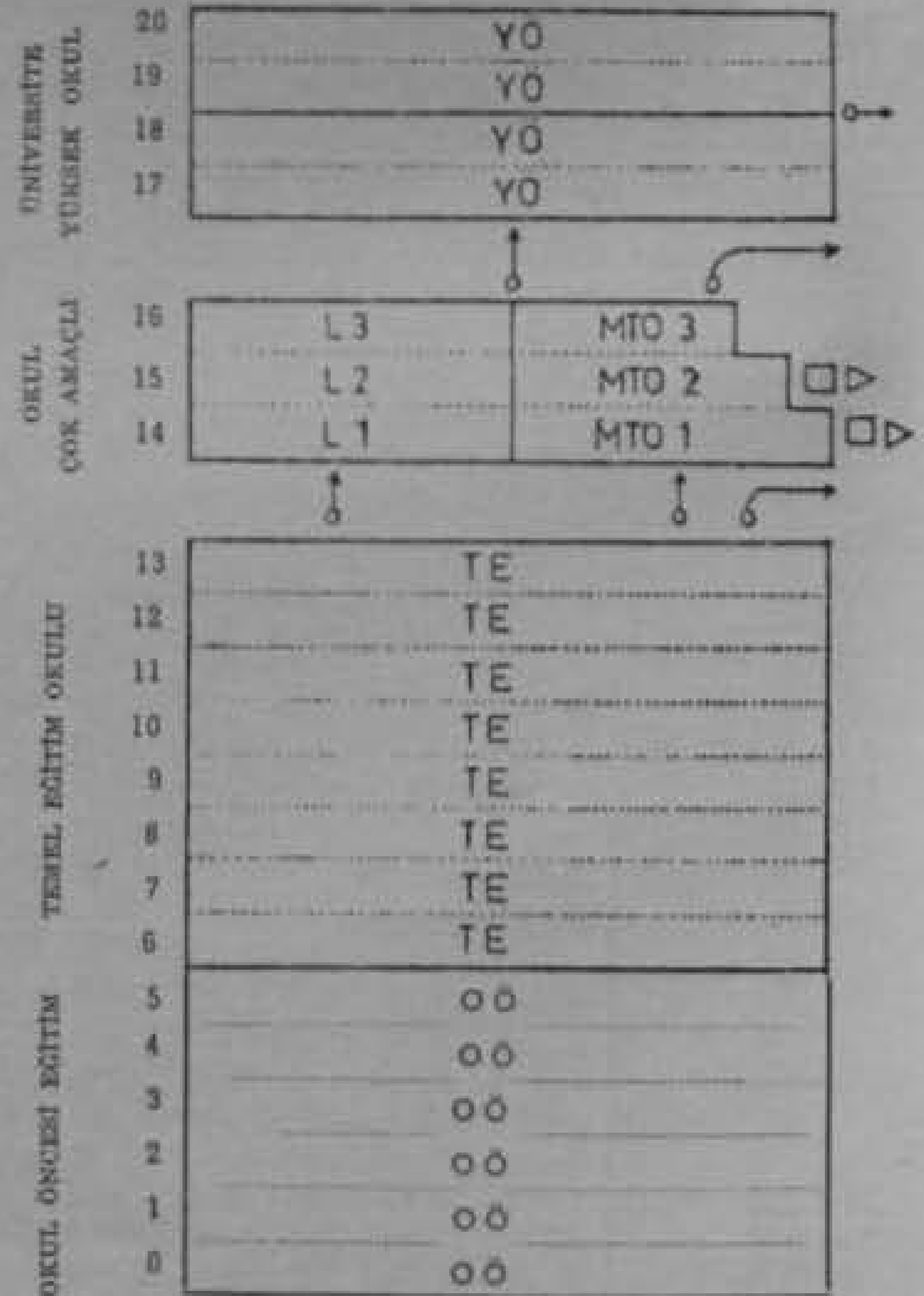
(4) Uygulama işi projelendirilecektir.

(5) Modelin gerektirdiği insangücü yetiştirilecektir.

(6) Örgütleme ve yöneltme esnekliği sağlanacaktır.

(7) Uygulamanın her aşamasında model yeniliklere açık tutulacaktır.

OKUL SİSTEMİ MODELİ

o Diploma
▷ Meslek Sertifikası
□ Meslek Belgesi

EĞİTİM ÖRGÜTÜ :

1. Örgütleme İlkeleri :

a. Türk eğitim örgütü, kendi alt sistemleri ve ilişkili olduğu çevre sistemleri ile bütünlük oluşturacak biçimde ele alınacaktır.

b. Eğitim hizmetinin ülke düzeyinde dengeli ve etkili olarak yayılmasını sağlayacak bir örgütlemeye gidilecektir.

c. Yetki ve sorumluluk, merkez ile taşra yönetimi arasında dengeli olarak dağıtılacaktır.

ç. Örgütleme, işlevsel yaklaşımla ele alınacaktır.

d. İlçe eğitim yönetiminin üstünde, il eğitim yönetimi ve Milli Eğitim Bakanlığı yönetim düzeyleri yer alacaktır.

e. İlçe, eğitim hizmetinin yürütülmesinde ve eğitim yatırımlarının gerçekleştirilmesinde, etkin bir yönetim birimi haline getirilecektir.

f. Okul, eğitim örgütünde temel yönetim düzeyi olarak ele alınacaktır.

g. Okulun etkinliğini artırmak, örgütlenmenin hedefi olacaktır. Bu hedefe ulaşmak için her okul en uygun (optimal) büyüklükte kurulacaktır.

ğ. Kırsal bölgelerde ya da nüfusu yetersiz olan yörelerde yerleşim yerleri bir temel eğitim bölgesi olacak biçimde örgütlenecektir.

Temel eğitimde en uygun büyüklükteki okula yeterli nüfus çevresi, bir temel eğitim bölgesidir.

Bir temel eğitim bölgesinde birden fazla okul bulunduğunda bu okullar bölgenin merkezi olarak kabul edilen okula bağlanacaktır.

h. Her yönetim düzeyi (okul, ilçe, il ve Bakanlık) kendine verilecek görevleri yapmaya, yetkileri kullanmaya ve sorumlulukları üstlenmeye yeterli olacak biçimde örgütlenecektir.

ı. Her yönetim düzeyinin görev ve yetki alanları şunlardır :

(1) Eğitim programları işleri.
(2) Öğrenci hizmetleri.
(3) Personel hizmetleri.
(4) Yapımı onarım, donatım işleri.
(5) Bütçeleme işleri.

i. Her yönetim düzeyi (kendi sınırları içinde) kararlar vermeye, yatay ve dikey iletişim sağlamaya, personeli örgütün amaçlarına güdülemeye yetkili kılınacaktır.

j. Her yönetim düzeyinde aşağıdaki yönetim süreçleri yer alacaktır :

(1) Planlama.
(2) Örgütleme.
(3) İletişim.
(4) Eşgüdümleme.
(6) Değerlendirme ve denetim.

k. Her yönetim düzeyi, eğitim sisteminin aşağıdaki alt sistemlerini kapsayacak biçimde, bir bütün olarak örgütlenecektir :

(1) Yönetim alt sistemi.
(2) Üretim alt sistemi (Eğitim süreci alt sistemi)
(3) Girdi - çıktı alt sistemi (Beslenme - ürün alt sistemi) (Öğrenci, personel, araç - gereç, para ve benzeri girdi çıktıları düzenleyen alt sistemler)
(4) Yaşatma alt sistemi (Örgütü yaşatmak için kurulan ödül - ceza, disiplin, personel teknoloji ve benzeri sistemleri)
(5) Uyarlama alt sistemi (Örgütün çevre değişim ve ihtiyaçlarına bilimsel yenileşmelere uyumunu sağlama sistemi)

2. Örgüt Modeli.

Örgüt modeli, eğitim sistemini oluşturan beş alt sistemin organik bütünleşmesiyle oluşturulmuştur.

a. Yönetim alt sistemi.

Eğitim sisteminin üretim, girdi - çıktı, yaşatma ve uyarlama alt sistemlerinin milli eğitimin amaçlarını gerçekleştirecek biçimde yönetimini kapsamaktadır.

b. Üretim (Eğitim süreci) alt sistemi.

Eğitim programlarına göre eğitimden geçirilecek olan tüm öğrencileri ve yetişkinleri kapsamaktadır.

c. Girdi - çıktı (Beslenme - ürün) alt sistemi.

Eğitim sistemine gereken bilimsel, teknolojik girdiler ile öğrenci, personel, bina, donatım araç ve para girdilerini ve bunların çıktılarını kapsamaktadır.

ç. Yaşatma alt sistemi.

Eğitim sisteminin, saptanan eğitim politikalarına ve Milli eğitimin amaçlarına yönelik ve bunları gerçekleştirecek bir biçimde çalışmasını sağlamak bu alt sistemin kapsamına girmektedir.

d. Uyarlama alt sistemi.

Eğitim sisteminin bilim ve teknolojinin gereklerine, öğrencilerin ihtiyaçlarına, çevrenin olanaklarına ve toplumun istemlerine uyarlanması bu alt sistemin kapsamına girmektedir.

3. Görev Alanları :

a. Eğitim programları işleri.

Örgün ve yaygın eğitim programlarını kapsamaktadır.

b. Öğrenci hizmetleri.

Bu görev alanına, eğitime alınacak ve eğitim süreci içinde olan tüm öğrenci işleri girmektedir.

c. Personel hizmetleri.

Eğitim sisteminde çalışan öğretmen, yönetici, müfettiş, uzman ve diğer görevlilerin personel işlerini kapsamaktadır.

ç. Yapım, onarım, donatım ve araç (YODA) işleri.

Eğitim sisteminin yapım, onarım, donatım ve araç işlerini kapsamaktadır.

d. Bütçeleme işleri.

Eğitim sistemine para kaynaklarını yaratma işleri ile alt sistemlerin görev alanlarına yapacağı harcamaları kapsamaktadır.

4. Yönetim Süreçleri :

a. Planlama.

Her alt sistemin, verilen sınırlar içinde, amaçlarını gerçekleştirmek için yapacağı planlama çalışmalarını kapsamaktadır.

b. Örgütleme.

Her alt sistemin kendi sınırları içinde örgütsel amaçları gerçekleştirmek için yapacağı örgütleme çalışmalarını kapsamaktadır.

c. İletişim.

Her alt sistemin kendi sınırları içinde yönetsel amaçları gerçekleştirmek için yapacağı iletişimi kapsamaktadır.

ç. Eşgüdümleme.

Her alt sistemin kendi sınırları içinde yönetsel amaçları gerçekleştirmek için yapacağı eşgüdümlemeyi kapsamaktadır.

d. Değerlendirme ve denetleme.

Her alt sistemin kendi sınırları içinde yönetsel amaçları gerçekleştirmek için yapacağı denetlemeyi ve değerlendirmeyi kapsamaktadır.

5. Okul Yönetimi ve Örgütü :

a. Okul Yönetiminin Görevleri ve Yetkileri :

(1) Eğitim programları işleri.
(2) Öğrenci hizmetleri.
(3) Personel hizmetleri.
(4) Yapım, onarım, donatım ve araç (YODA) işleri.
(5) Bütçeleme işleri.

b. Okulun Örgütü ve İşleyişi :

(1) Yönetim :

Müdür, müdür yardımcıları, bölüm başkanları.

(2) Kurullar :

Okul içi kurullar : Okul genel kurulu, program kurulu, sınıf öğretmenleri kurulu, dal öğretmenleri kurulu, öğrenci disiplin kurulu.

Okul çevre ilişkileri : Okul çevre birliği, okul aile birliği.

(3) Uzmanlık Hizmetleri :

Program ölçme ve değerlendirme, rehberlik, halkla ilişkiler.

(4) Öğrenci Hizmetleri
(5) Personel Hizmetleri
(6) YODA İşleri
(7) Bütçeleme İşleri
} Bürosu ya da büroları

Yukarıdaki örgüt, en uygun (optumal) büyüklükteki bir okul için düşünülmüştür. Okul küçüldükçe bürolar birleştirilecek ve okul büyüdükçe bürolara ek kadrolar verilecektir. Örgütün kadrolanması okulun büyüklüğüne, okul sistemindeki düzeyine ve uyguladığı programların türüne göre değişiklik yapılacaktır.

6. İlçe Eğitim Yönetimi ve Örgütü :

a. İlçe Eğitim Yönetiminin Görevleri ve Yetkileri :

(1) Eğitim programları işleri.
(2) Öğrenci hizmetleri.

(3) Personel hizmetleri.
(4) YODA işleri.
(5) Bütçeleme işleri.

b. İlçe Eğitim Örgütü ve İşleyişi :
(1) Yönetim :
İlçe eğitimi müdürü, yardımcıları, birim yöneticileri.
(2) Kurullar :
İlçe eğitim kurulu (okul - çevre, okul - aile, okul müdürleri ve ilçe şube başkanları temsilcilerinden oluşan bir kurul), okul müdürleri kurulu (birim, okul ve eğitim kurumlarının müdürleri) ilçe öğretmenleri disiplin kurulu, ilçe öğrencileri disiplin kurulu.

(3) Program işleri	Daire ya da Daireler
(4) Öğrenci hizmetleri	
(5) Personel hizmetleri	
(6) YODA işleri	
(7) Bütçeleme işleri	

Yukarıdaki örgüt orta büyüklükteki (ikinci derecedeki) bir ilçe için düşünülmüştür. İlçe küçüldükçe birimler birleştirilecek ve büyüdükçe birimler ek kadrolarla desteklenecektir. İlçe eğitimi yönetiminin kadrolaması ilçenin büyüklüğüne ve özelliğine göre yapılacaktır.

7. İl Eğitim Yönetimi ve Örgütü :
a. İl Eğitim Yönetiminin Görevleri ve Yetkileri :
(1) Eğitim programları işleri.
(2) Öğrenci hizmetleri.
(3) Personel hizmetleri.
(4) YODA işleri.
(5) Bütçeleme işleri.

b. İl Eğitim Örgütü ve İşleyişi :
(1) Değerlendirme ve denetleme dairesi başkanlığı.
(2) Yönetim :
İl eğitim müdürü, yardımcıları, birim müdürleri.
(3) Kurullar :
Eğitim Müdürleri kurulu (ilçe eğitim müdürleri), il öğretmenleri üst disiplin kurulu, il öğrencileri üst disiplin kurulu.

(4) Program işleri	Birim ya da Birimler
(5) Öğrenci hizmetleri	
(6) Personel hizmetleri	
(7) YODA işleri	
(8) Bütçeleme işleri	

İlin büyüklüğüne göre birimler birleştirilecek ya da birimlerde şubeler oluşturulacak ve kadrolanacaktır.

8. Bakanlık Düzeyinde Eğitim Örgütü :
Bakanlık Görev ve Yetkileri :
a. Eğitim programları işleri,
b. Öğrenci işleri,
c. Personel hizmetleri,
ç. YODA işleri,
d. Bütçeleme işleri.

9. Uygulama İlkeleri :
Geliştirilen modelin uygulanması aşamasında bugün var olan yapının ve işleyişinin ortaya çıkaracağı sorunların çözümü ile modelin işlerliğine ilişkin olarak aşağıdaki ilkelere uyulacaktır.

a. Model çevresel koşullara, madde ve insan olanaklarına uygun olarak aşamalı biçimde uygulamalıdır.

b. Bu aşamalı uygulama için yasal düzenlemeler yapılacaktır. Yasa hazırlığında model, esas alınmalıdır.

c. Uygulayıcı bir birim kurulacaktır.

ç. Gerekli yönetmelikler hazırlanacaktır.

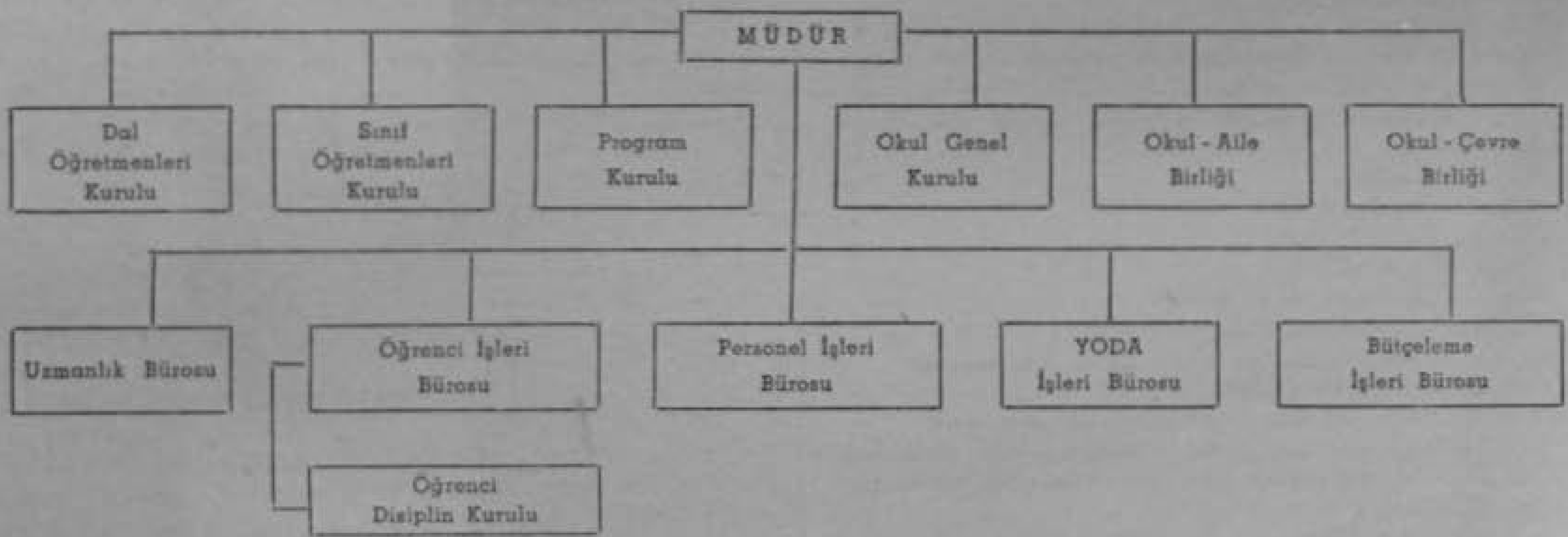
d. Uygulama işi projelendirilecektir.

e. Modelin gerektirdiği insangücü yetiştirilecektir.

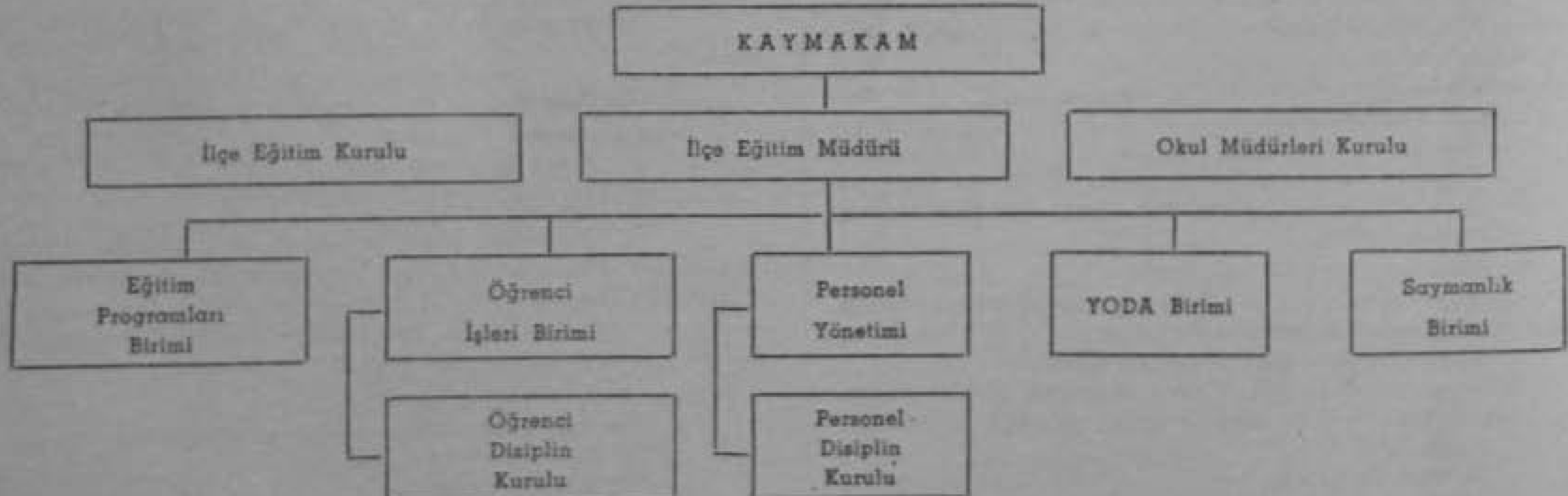
f. Örgütleme ve yönetme esnekliği sağlanacaktır.

g. Uygulamanın her aşamasında model yeniliklere açık tutulacaktır.

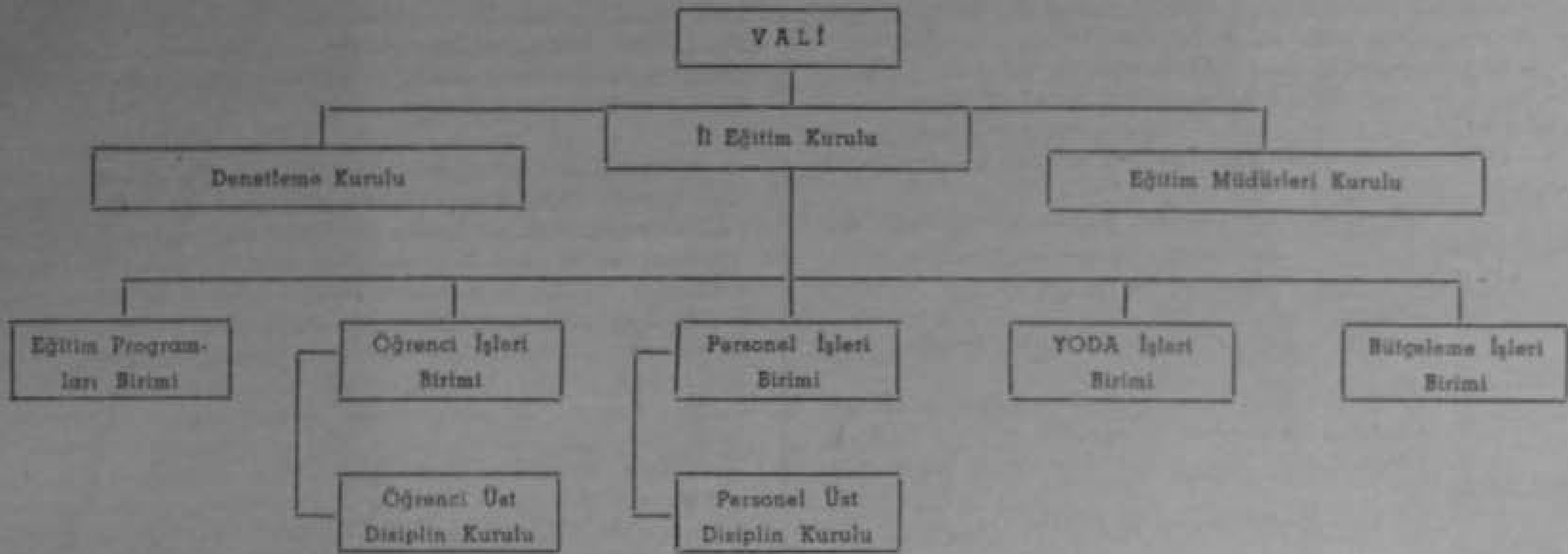
OKUL ÖRGÜTÜ

İLÇE EĞİTİM YÖNETİMİ ÖRGÜTÜ

İL EĞİTİM YÖNETİMİ ÖRGÜTÜ

EĞİTİM PROGRAMLARI :

Eğitim programlarının geliştirilmesi ve düzenlenmesi, yalnızca içerik sorunu değildir; öğrencilerin öğrenmelerini etkileyen bütün koşulların ve ögelerin bir sistematik dahilinde geliştirilmesi önem taşımaktadır. Kuşkusuz bu değişkenlerin başında, eğitime yön çizen temel kavram ve ilkeler gelmektedir.

1. Bütün Eğitim Kademeleri İçin Ortak İlkeler :

a. Programlarda genç kuşakların Atatürkçülük çizgisinde bütünleştirilmesi vurgulanacaktır (Ulusal Birlik).

b. Ulusal kalkınma için gerekli insangücünün yetiştirilmesi, her eğitim kademesinde ve her programda ele alınacaktır (Fonksiyonel Eğitim).

2. Rehber İlkeler :

Türk eğitim politikası, Atatürk'ün eğitim konusundaki görüşlerini yasalaştıran ve uygulamaya koyan Cumhuriyet Milli Eğitiminin hamurunda Anayasamızın giriş bölümünde, Milli Eğitim Reform Stratejisinde, Temel Eğitim Yasası ve Hükümet Programı'nda yer alan esaslarda oluşur; program çalışmaları bu esaslara dayandırılır.

Programlarla ilgili eğitim politikasının ana çizgileri, rehber - ilkeler halinde şöyle sıralanabilir :

a. Programlar, öğrencilerin dikey ve yatay geçişlerini kolaylaştırıcı bir esneklik içinde farklı ilgi, istidat ve yeteneklerin geliştirilmesine cevap verecek biçimde düzenlenecek; öğrencilerin çeşitli öğrenim alanlarına ve meslek dallarına yöneltilmeleri temel eğitimden başlayarak yüksek eğitime kadar devam edecektir.

b. Programlarda, öğrencilerin, toplumsal uyum sağlayacak şekilde yetişme ve gelişmelerini gerçekleştirecek bilgi ve beceriler kazandırma yanında toplum hayatımıza süreklilik ve dinamizm kazandıran kültür değerlerimizin tanıtılıp benimsetilmesine özen gösterilecektir.

c. Programlarda, ana sınıfından başlayarak her öğretim kademesinde giderek artan bir ölçüde Atatürk Devrimlerinin önemi, anlamı ve bu devrimlere bağlılığın gereği üzerinde durulacak; gençlerin Atatürk Devrimlerine ve Anayasa'mızın başlangıcında ifade edilen Türk Milliyetçiliği ilkelerine bağlı yurttaşlar olarak yetiştirilmelerini sağlayıcı öğrenme yaşantılarına geniş yer verilecektir.

ç. Programlar, ulusal birlik ve beraberlik ruhunu sağlayıcı ve pekiştirici bir nitelik taşıyacaktır. Programlar, öğrencilerin Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen kimseler olarak yetişmelerini sağlamayı öngörecek; aile, ulus ve yurt sevgisini geliştirici ve güçlendirici öğrenme fırsatları yaratmaya önem verilecektir.

d. Eğitimin hangi kademesinden ayrılırsa ayrılsın, dönüşlü eğitim uygulamaları yoluyla, birey bıraktığı yerden öğrenime devam edebilecektir.

e. Programlar, içerik ve yöntem bakımından, öğrencilerde bilimsel ve özgür düşünme, kişisel girişim ve yaratıcılık vb. nitelikleri geliştirmelerine yardımcı olacak biçimde düzenlenecek; öğrencilerin geniş bir dünya görüşüne sahip olarak yetişmelerine de imkân sağlayacaktır.

f. Programlarda, Türk dilinin öğretilmesine gereken ağırlık verilecek, öğrencilerin Türkçe'yi doğru ve etkili biçimde kullanmaları, böylece gerek evrensel gerek ulusal düzeyde değerli eğitim bilim ve sanat ürünlerinden yararlanmaları için kendilerine yeterli bilgi ve beceriler kazandırılacaktır.

g. Programlar, amaç ve içerik bakımından, Türkiye Cumhuriyetinin dayandığı temel ilkelerden biri olan Laiklik ilkesiyle uyumlu olacaktır.

ğ. Programlar, öğrencilerin yurt yönetimine ilişkin bilgi ve anlayışları ile birlikte demokratik davranışlar kazanmalarına ve bu bilgi, anlayış ve davranışları eğitim kurumları içinde ve dışında sürekli olarak göstermelerine ve geliştirmelerine imkân veren özellik taşıyacaktır.

h. Programlar, öğrencilerini anlama, yorumlama ve uygulama yeteneklerinin geliştirilmesi, sorun çözme beceri ve davranışlarının pekiştirilmesi, bireysel inceleme ve araştırma yapma alışkanlıklarının kazandırılması, konuşma ve tartışma tecrübelerinin arttırılması konularında teşvik edici nitelikte olacaktır.

ı. Öğretimde, kitaplık, laboratuvar ve atelyelerden öğrencilerin azami ölçüde yararlanmaları için fırsatlar sağlanacak, dersleri ve izledikleri programları tamamlayıcı nitelikte uygulama ve staj yapmalarına önem verilecektir.

i. Temel eğitim ve orta eğitim için hazırlanan tüm programlar, içerik bakımından sosyo - kültürel ve ekonomik kalkınmayı destekleyici ve hızlandırıcı bir nitelik taşıyacak, aynı zamanda, öğrencilerde çalışma hayatına karşı ilgi uyandıracak ve birtakım iş ve meslek alanlarıyla ilgili pratik bilgi ve becerilerin edinilmesine fırsat sağlayacak biçimde düzenlenecektir.

j. Orta eğitim programları, öğrencileri bir işe veya mesleğe hazırlayacak; bunun yanında öğrencilerin çeşitli yüksek eğitim kurumlarına hazırlanmalarına imkân sağlayacaktır.

k. Orta eğitim programları, ekonomik ve toplumsal kalkınmanın gerektirdiği orta düzeyde insangücünün, iş hayatının ve endüstrinin isteklerine en uygun biçimde yetiştirilmeleri için, iş ve endüstri çevreleriyle sıkı bir ilişki kurulmasını destekleyecek nitelikte olacak ve okul dışı uygulamalara geniş bir zaman ayrılacaktır.

l. Yaygın eğitim programları, örgün eğitim dışındaki bireylerin eğitim ihtiyacını karşılayacak, iş alanlarına geçmeyi düşünenlerin kısa sürede ve az masraflı yöntemlerle uymalarını kolaylaştıracak ve bunun yanında ulusal birlik ve bütünlüğü koruma doğrultusunda örgün eğitim programlarıyla organik bir bağlantı içinde olacaktır.

3. Program Modelinin Ana Çizgileri :

a. İlk ve ortaokul programları, temel eğitim programları halinde bütünleştirilecektir.

b. Orta eğitimde genelde tektip lise programı benimsenmekle beraber bazı mesleki ve teknik okul programlarının geliştirilerek sürdürülmesi gereklidir.

c. Tek tip lisede üç yıl boyunca gittikçe azalan oranda, or-

tak genel dersler verilecek ve öğrenciler; Ekonomi - Ticaretı Teknik, Tarım ve Hayvancılık, Genel Kültür bölümlerine ayrılacaklardır.

ç. İşe - Mesleğe, Tekniğe eğilim temel eğitim dördüncü yılından itibaren gittikçe artan oranda sağlanacaktır.

d. Programlarda dikey bütünleşme ve tutarlığı sağlamak üzere temel ve orta eğitim boyunca içerik ve uğraş şeritlerine yer verilecektir.

e. Her eğitim kademesinde yaygın eğitimle ilişkiler geliştirilecektir.

4. Eğitim Düzeylerine Göre Amaçlar, İşlevler, Muhteva ve Faaliyet Kategorileri :

a. Anasınıfı :

(1) Amaçlar :

(a) Türk olduğunu bilmek ve Türk olmaktan kıvanç duymak;

(b) Bayrağımızı tanımak ve ona saygı duymak;

(c) Atatürk'ü tanımak ve sevmek;

(ç) Atatürk'ün ülkemiz için yaptıklarını kendi düzeyinde bilmek;

(d) Milli bayramlardaki faaliyetlere istekle ve coşku ile katılmak;

(e) Türkçeyi doğru anlamak ve düzgün konuşmak;

(f) İçinde yaşadığı toplumun kurallarına uymak;

(g) İnsanlarla olumlu ilişkiler kurmak ve iyi geçinmek;

(ğ) Grup faaliyetlerine istekle katılmak ve işbirliği yapmak;

(h) İş yapma ve iş başarmadan hoşlanmak;

(ı) Kendisinin ve çevresindeki insanların duygularını anlamak ve onlara saygı göstermek;

(i) Kendi bedenine karşı olumlu tutum geliştirmek;

(j) Kendi davranışlarını yöneltebilmek ve kontrol etmek;

(k) Yakın çevresini tanımak;

(l) Temel eğitim okulu birinci sınıf için öğrenilmesi gerekli; sosyal hayata, fen bilgilerine ve matematiğe ilişkin kavramları bilmek;

(m) Büyük ve küçük kaslarına ilişkin becerileri yapabilmek;

(n) Sağlık ve beslenme kurallarına uymak;

(o) Her türlü faaliyette girişkenlik ve yaratıcılık göstermek;

(ö) Kendine güven duymak.

(2) İşlevler :

(a) Atatürkçülük çizgisinde politik bütünleşmeye katkıda bulunmak,

(b) Alt kültürlerdeki (gecekondu, kırsal yöre vb.) çocukların gelişimlerini destekleyecek, genel olarak herkesin eşit düzeyde temel eğitime gelmelerini sağlamak;

(c) Çocukların bir bütün olarak gelişmelerine ve bakımlarına yardımcı olmak;

(ç) Türkçeyi, anlama ve konuşma düzeylerinde öğretmek;

(d) Çocukları temel eğitim okulunun birinci sınıfına hazır duruma getirmek;

(e) Uyumlu bir yaşam için gerekli temelleri sağlıklı bir şekilde atmak;

(f) Düzenli çalışma ve iş yapma alışkanlığı kazandırmak.

(3) Muhteva ve Faaliyet Kategorileri :

(a) Sosyo - kültürel faaliyetler : Müzik, resim, dans, çeşitli oyunlar, şarkı, kil işleri, masal ve öykü anlatımı, meslek oyunları, serbest oyunlar vb.

(b) Günlük temel gereksinimlerinin karşılanmasına ve bu konularda alışkanlık geliştirmeye dönük faaliyetler : Beslenme, uyku, temizlik sağlık vb.

(c) Çocuğun iş yapma alışkanlığı kazanmasına ve başkalarının işine saygı duymasına dönük faaliyetler : Oyuncakları toplama, masayı düzenleme, ortalık toplama, eşyayı koruma, kumbara kullanma, yakın çevredeki işyerlerine geziler düzenleme vb.

(ç) Yaş gelişimine uygun yollarla Türkçe öğretimine dönük faaliyetler : Günlük yaşantıyı anlatma, dinlenilen masal ve öykünün tekrarı, tartışılması vb.

(d) Atatürkçülük çizgisinde ulusal bütünleşmeye dönük faaliyetler : Özellikle milli bayramlarda Atatürk'ün ülkesine bağlılığı, ülkesi için yaptıkları ve yaşamıyla ilgili öyküler, anlatılan öykülerle ilgili tartışmalar, hep birlikte sınıf panosunun düzenlenmesi, okulun süslenmesi, çevredeki ilgili yerlere geziler (Atatürk Anıtı, müze vb.) ve diğer faaliyetler.

(e) Çevreyi tanımaya ve temel fen kavramlarının öğrenilmesine dönük faaliyetler : Sayma (1'den 10'a kadar); cisimlerin veya eşyanın şekillerini (çember, kare, üçgen gibi basit geometrik şekiller) tanıma; zaman kavramına ilişkin basit kavramları öğrenme (takvimin, saatin tanıtılması gibi); cisimlerin üç halini öğrenme (bir bardak su, bir şişe su arasındaki miktar farkının gösterilmesi; yağ - su vb. arasındaki akışkanlıkların farklılığının gösterilmesi); paraları tanıma, sayı - miktar ilişkileriyle ilgili terimleri öğrenme (az - çok, büyük - küçük, uzun - kısa, ağır - hafif, boş - dolu gibi); yerle ilgili ilişkileri kavrama (altında - üstünde, önünde - arkasında, sağında - solunda, yakınında - uzağında gibi); ölçü aletlerini tanıma (cetvel, kilo vb.); zaman kavramıyla ilgili ilişkileri anlama (bütün - yarım, gece - gündüz, dün gece - yarın gece, ay - yıl vb.); çevre gezileri, çevredeki bitki ve doğa olaylarını inceleme, tartışma, hayvan ve süs bitkilerini sınıfta yetiştirme (bahçe, tarlada incelemeler vb.).

(f) Araştırma becerisi ve yaratıcılığın desteklenmesi : Yukarıda belirlenen faaliyetlerin neden - sonuç ilişkilerinin tartışılması; çevreden getirilen materyallerle serbest resimler yapılması, yarım bırakılan masal ve öykülerin tamamlatılması serbest saat faaliyetleri, vb.

b. Temel Eğitim :

(1) Amaçlar :

(a) Şerefli bir tarihe sahip büyük bir milletin evladı olmanın gururunu duymak;

(b) Atatürk devrimlerine bağlılık, Kurtuluş Savaşının ve Atatürk devrimlerinin anlamını ve değerini kavramak, devrimlerin yerleşmesine ve yayılmasına istekle katkıda bulunmak;

(c) Türk Milli tarihinden kendisine ulaşan insani milli ve ahlaki değerleri kavramak ve bunları davranışlarında göstermek;

(ç) Toplumun devamlı olarak değiştiğini kavramak bu değişmeyi gelişme haline getirme sorumluluğuna erişmek;

(d) Demokrasi anlayışını okul içinde ve dışında yaşayarak özümlemek;

(e) Yurttaşlık görev ve sorumluluklarının neler olduğunu bilmek ve bunları günlük yaşayışında uygulamak;

(f) Bilim ve teknolojinin toplumsal ilerleme ve uygarlık alanındaki rolünü kavramak;

(g) Bilimsel düşünme yeteneği geliştirmek;

(ğ) Dünya ülkeleri arasındaki münasebetlerin barış ve refah sağlayacak yönde yürütülmesine inanmak, Atatürk'ün koyduğu yurtta sulh, cihanda sulh ilkesine bağlı olmak;

(h) Beden ve ruh sağlığını koruyucu tedbirleri bilmek ve bunları kullanmak alışkanlığına sahip olmak;

(ı) Yetenek ve istidatlarının seviye ve yönünü deneyerek değerlendirmek;

(i) Davranışlarını, istek ve ideallerini kendi yeteneklerine göre değerlendirmek;

(j) Türkçeyi etkili bir biçimde kullanmak;

(k) Sağlıklı düşünme, doğru yargıda bulunma ve karar verme yeteneğini kazanmak;

(l) Sanat ve estetik alanında kültür ve anlayış kazanmak;

(m) Ahlâki değer ve davranışlar geliştirmek;

(n) Ekonomik problemlerin özelliklerini bilmek ve bunların diğer yaşama alanlarıyla bağıntılarını kavramak;

(o) Bir çalışma alanına yönelerek topluma hizmet etmek;

(ö) İş hayatına kolayca uyum yapabilecek bilgi ve becerileri kazanmak;

(p) İyi bir tüketici olmanın ülke ekonomisindeki önemini kavramak;

(r) Yurdun, doğal ve insanlar tarafından yapılan her türlü zenginlik kaynaklarını korumak, değerlendirmek ve geliştirmek;

(s) Başkaları ile birlikte uyumlu yaşama ve çalışmayı alışkanlık haline getirmek;

(ş) İnsanlar arasındaki görüş ve duyuş farklılıklarını hoşgörü ile karşılamak; toplumun bütünlüğünü bozmayan farklı duyuş ve görüşlerin toplumun yaratıcı gücünü zenginleştirdiğine inanmak;

(t) İyi bir aile hayatının dayandığı ilkeleri kavramak; payına düşen görev ve sorumlulukları öğrenmek ve benimsemek;

(u) Çağdaş uygarlık düzeyini aşma idealini gerçekleştirmeye çalışmak;

(2) İşlevler :

(a) Atatürkçülük çizgisinde sosyo - kültürel ve politik bütünleşmeyi sağlamak;

(b) Yurttaşlık eğitimi vermek;

(c) Bireylerin topyekün gelişmelerini desteklemek;

(ç) Bireylerin iş ve çalışma hayatına uyum sağlamalarına yardım etmek;

(d) Öğrencileri orta eğitim için hazırlamak;

(e) Yaygın eğitim kurumları ile ilişki kurmak.

(3) Muhteva ve Faaliyet Kategorileri :

Temel eğitimde, yaş gruplarının özellikleri ve bu kademede dışa akışlar dikkate alınarak programlar üç aşama halinde düzenlenecektir.

Bu aşamalar;

1 - 2 - 3. sınıflar
4 - 5. sınıflar
6 - 7 - 8. sınıflar halinde ele alınacaktır.

1 - 2 - 3. sınıflarda temel bilgi ve beceriler (okuma - yazma, aritmetik, fen bilgileri, işbilgileri ve hayat bilgileri), 4 - 5. sınıflarda genel bilgiler ve beceriler, 6 - 7 - 8. sınıflarda ise, genel kültür ve özel alan dersleri ile seçimlik derslere yer verilecektir. Genel kültür dersleri, bütün öğrencilerin alacağı alanlardan; özel alan dersleri, iş becerisi kazandıran alanlardan seçimlik dersler ise öğrenci ilgi ve yeteneklerine göre seçilebilecek konulardan oluşacaktır.

Sınıf geçme sisteminin uygulanacağı 1 - 8. yıllar arasında yer alacak muhteva ve faaliyet kategorilerinin, yaygın olarak Atatürk'çü çizgide sosyo - kültürel ve ulusal bütünleşmeye katkı, öğrencilerin topyekün gelişmeleri, araştırıcı yaklaşım ve yurttaşlık eğitimine ilişkin davranışlar doğrultusunda ele alınması önem taşımaktadır.

Temel eğitim programlarında özel eğitime muhtaç öğrenciler için önlemler alınacak, gerektiğinde özel sınıflar açılacaktır.

Farklı aşamalarda farklı vurgulamalar yanında (8) yıllık programa, birinci sınıftan başlayıp gittikçe derinleşen oranda, aşağıdaki faaliyet şeritlerine yer verilecektir. Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fen Bilgileri, Matematik, Güzel Sanatlar, Beden Eğitimi, İş Eğitimi (okul içinde ve dışında uygulamalı olarak)

Bu muhteva ve faaliyet şeritleri arasında yatay bağlar kurulacak ve kaynaşma sağlanacaktır.

Temel eğitimde, 6 - 7 - 8. yıl programlarında iş ve çalışma hayatına hazırlayan şeride en az % 35 oranında yer verilecektir. Pratik - teknik bilgi ve beceriye dönük olan bu özel dersler; daktilo, el sanatları, ticaret bilgisi, ev ekonomisi, ilk yardım, ağaç işleri, tarım, metal işleri vb. derslerden oluşacaktır.

Seçimlik dersler ise öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre verilebileceği gibi, öğrencilerin derinleşmek istedikleri konulardan da oluşabilecektir.

c. Orta Eğitim :

(1) Amaçlar :

(a) Atatürk devrimlerine ve Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Türk Milliyetçiliğine bilinçli olarak bağlanmak. Atatürk'ün Türk bağımsızlığı için yaptıklarının, ülke yönetimine getirdiği demokratik esasların ve Atatürk devrimlerinin tarihi nedenlerini kavramak, Atatürk devrimlerinin yaşatılmasına ve Atatürk'ün çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkılması ülküsüne kendini adamak;

(b) Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarının her an bilincinde olmak. Bunları davranış haline getirmek;

(c) Aile, ulus, yurt sevgisi gelişmiş ulusal kültür değerlerini benimsemek. Ulusal birlik ve beraberlik ruhuna sahip olmak;

(ç) Topluma kolay, sağlıklı uyum yapabilmek. Sosyo - kültürel ve ekonomik kalkınmayı destekleyici davranışlara sahip olmak;

(d) Beden, zihin, ruh ve duygu yönlerinden dengeli ve sağlıklı bir kişiliğe; hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı ve yaratıcı yeteneklere sahip olmak;

(e) Türkçe'yi etkili bir biçimde kullanarak evrensel ve ulusal düzeyde değerli eğitim, bilim ve sanat ürünlerinden yararlanma yeteneği kazanmak;

(f) Bir iş alanının veya mesleğin temel bilgi ve becerilerini kazanarak ülkenin ekonomik kalkınmasında rolünü yerine getirebilmek;

(g) Sağlam ve tutarlı bir bilimsel bilgi birikimine sahip olmak, Bilimi, yaşamında vazgecilmez bir rehber olarak benimsemek;

(ğ) Toplumsal olayları ve toplum sorunlarını doğru analiz etmek ve yorumlamak. Bilimsel düşünme alışkanlığı kazanmak, kalkınmanın ve genel refahın bilimsel çalışma ve ilerlemelerle kazanılacağına inanmak;

(h) Yeteneklerini deneyerek öğrenme ve bu yönde güven duygusu kazanmak;

(ı) Karşılaştığı problemleri kendi kendine çözme yeteneğini kazanmak ve yaratmak;

(i) Birlikte iş görmekten, grupla çalışmaktan zevk almak, işbirliği yapma duygusunu geliştirmek;

(j) Gelişen teknolojik gelişmelere mesleğinde ve günlük yaşamında sağlıklı bir biçimde ayak uydurabilmek, öğrenme ve gelişme isteğine sahip olmak;

(k) Teşebbüs yetenekleri gelişmiş yurt hizmetleri konusunda her yerde her zaman sorumluluk yüklenmeye hazır ve istekli bulunmak;

(l) Kendisinin ve çevresinin sağlığını korumak ve çevreyi sağlık şartları yönünden geliştirmeye katkıda bulunmak;

(m) Boş zamanlarını kendisine ve topluma yararlı olacak şekilde okuma, güzel sanatlar, oyun, spor vb. yollarla değerlendirmek;

(n) Doğal güzelliklere ve sanat eserlerine karşı ilgi ve hayranlık duymak;

(o) Türkiye'nin dünya üzerindeki yerini ve önemini kavramak, başka ülkelerle olan ilişkilerimizi doğru analiz etmek ve değerlendirme gücüne sahip olmak;

(s) Atatürk'ün "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" ilkesini, ülkenin çıkarlarını da gözönünde tutarak benimsemek;

(p) Toplumsal kalkınmanın, ülke kalkınmasının bireyin kalkınmasından daha önce geldiğinin bilincinde olmak.

(2) İşlevler :

(a) Öğrencilerin Atatürk'çü çizgide bütünleşmelerini sağlamak;

(b) Öğrencilerin istidat ve yeteneklerini en son sınıra kadar geliştirmek;

(c) Çalışma hayatına orta nitelikli insangücü yetiştirmek;

(ç) Yapıcı - yaratıcı - uyumlu ve girişimci yurttaşlar yetiştirmek;

(d) Bilim ve teknolojide derinleşme sağlamak, yüksek öğretime hazırlamak;

(e) Yaygın eğitimle organik ilişkiler kurmak.

(3) Muhteva ve Faaliyet Kategorileri :

(a) Dokuzuncu yıldan itibaren giderek azalan ortak dersler.

(b) Ekonomi - ticaret, teknik, genel, tarım bölüm dersleri (Yerel koşullara göre bu bölümler farklılık gösterebilir).

Türk Milli Eğitim politikasına ve programın rehber ilkelerine ters düşmemek kaydıyla ve Bakanlar Kurulunun onayı alınmak suretiyle özelliği olan mesleklere "Milli Savunma, Emniyet vb." insangücü hazırlamak üzere yeni bölümler eklenebilecektir.

(c) Her bölümün içinde yer alan dalların dersleri.

(ç) Okul içi ve dışı uygulama ve stajlardan oluşur. Dönem ve kredi sisteminin uygulanması öngörülen lisede öğrencinin

bir bölüm seçmeli esastır; ancak aynı bölüm içinde dal değiştirilebilecektir (Elektronikten tekstile ya da genel tarımdan süt ürünlerine geçiş gibi).

(d) Eğitime yapılan yatırımların karşılığı olan verimliliği sağlamak üzere, programların süre boyutu değiştirilecek, okul yılı 12'er haftalık iki dönemden oluşacak ve bir haftalık ders saatlerini arttırabilecek şekilde düzenlemesi yapılacaktır.

(e) Tatillerde, yaz aylarında, işyerleri, fabrika, devlet üretme çiftlikleri vb. işyerlerinde çalışmaları süre ile orantılı olarak kredi sağlanacaktır.

ç. Yaygın Eğitim :

(1) İşlevler :

(a) Örgün eğitim kurumlarına hizmet vermek,

(b) Okul dışı gruplara eğitim sağlamak,

(c) Kendiliğinden eğitimi gerçekleştirmek

5. Uygulama İlkeleri :

a. Anasınıfı :

(1) Anasınıfı programları, Türk eğitim sisteminde temel eğitimin ilk aşaması olarak kabul edilecektir.

(2) Uygulama kırsal ve gecekondu yörelerine öncelik vermek kaydıyla birkaç aşamada planlanacak ve gerçekleştirilecektir.

(3) Ana sınıfında çalışacak öğretmenlerin yetiştirilmeleri için özellikle bu yaş grubuna uygun olan Türkçe öğretimini vurgulayan farklı eğitim programları geliştirilecektir.

(4) Anasınıfı öğretmenleri için el kitapları hazırlanacaktır.

(5) Milli Eğitim Bakanlığı Ders Araçları Yapım Merkezi'nde ana sınıfları için öğretim ve oyun materyalleri geliştirilecektir.

(6) Anasınıfı çocukları için kaynak materyaller hazırlanacaktır.

(7) Anasınıflarını teftiş edecek müfettişler bu yaş grubunun özellikleri ve ihtiyaçları konusunda eğitilecektir.

b. Temel Eğitim :

(1) Mevcut ilk ve orta eğitim kurumları programlar yolu ile bütünleştirilecektir.

(2) Aradan dışarıya akışlar için yaygın eğitim kurumları ile ilişki kurulacaktır.

(3) Dışarıya akışlar için yaygın eğitim merkezlerinde "Dönüşlü Eğitim" yaklaşımı uygulanacaktır.

(4) Eğitimin geliştirilmesi için, eğitimde bilirkişi niteliği taşıyan eğitim uzmanlarının hizmetinden yararlanılacaktır.

(5) Temel eğitim için tip bina projeleri geliştirilmesi ve uygulanmasının Devlet Kalkınma Planına alınmasına çalışılacaktır.

(6) Ders kitapları, ders araçları ve öğretmenler için el kitapları hazırlanacaktır.

c. Orta Eğitim :

(1) Lise Müdürleri, öğretmenler ve müfettişler, hizmet-içi eğitim yolu ile bu programlar doğrultusunda yetiştirilecektir.

(2) Milli Eğitimin amaçlarından başlayarak bir amaçlar hiyerarşisi oluşturulacak, bu amaçların sistematik analizi yapılacaktır. Amaçların gerçekleşmesine ilişkin öğretmen el kitapları hazırlanacaktır.

(3) Bu aşamayı öğretim ve ders programlarının hazırlanması izleyecektir.

(4) Liselerde geliştirilecek teknik programlar için endüstri meslek liselerinin teknik elemanlarından ve işliklerinden yararlanılacaktır.

(5) Liseler ve Endüstri Meslek Liselerinin mezunlarına eşit statü ve haklar verilmek suretiyle programlar dengelenerek, halkın programlara bağladığı değerler dengelenecek ve bir programa yığılmalar önlenecektir.

(6) Başlangıçta, çeşitli okullarda var olan imkânların kullanılmasıyla yürütülecek bu programlar için, geniş tesisleri olan büyük binalar planlanacaktır.

(7) Lise programlarını bitirenlerin çalışma hayatı ile bütünleşebilmeleri için yaygın eğitim kurumsallaştırılacaktır.

d. Yaygın Eğitim :

(1) Örgün eğitimin, çeşitli kademelerinde, dışa akan nüfusun eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için, tamamlayıcı anlamda görev yapan bir yaygın eğitim alt sistemine olan ihtiyaç giderilecektir.

(2) Çeşitli bakanlıklara bağlı yaygın eğitim kurumlarının üst düzeyde koordine edilmesi sağlanacaktır.

(3) Endüstri, tarım, hizmet sektörlerindeki gelişmeler doğrultusunda programlar geliştirilecektir.

(4) İnsangücü ihtiyaçlarının nicelik ve nitelik yönlerinden belirlenmesi amacıyla araştırmalar yapılacaktır.

(5) İş analizleri, iş tanımları ve iş standartları hazırlanacaktır.

(6) Örgün ve yaygın eğitim arasındaki geçişlerin esasları belirlenecektir.

(7) Meslek ve sanayi kurum ve ilgilileriyle işbirliği yapılarak örgün ve yaygın eğitim programları arasında ile yetişen insangücünün yetki, sorumluluk ve ünvanları saptanacaktır.

(8) Yaygın eğitim programlarına paralel olarak iş, yasaları ve yerleştirme düzeni getirilecektir.

(9) İş hayatına paralel olarak genel ve mesleki - teknik eğitim programları geliştirilecektir.

(10) Her ilde yaygın eğitim merkezleri açılacak; bu merkezlerde teknik, tarım, ticaret vb. alanlarla birlikte genel kültür dersleri de verilerek çalışanlara temel, orta ve yüksek eğitimde diploma götüren programlar hazırlanacaktır.

TEMEL EĞİTİM OKULUNUN PROGRAM YAPISI

8
7
6
5
4
3
2
1

a. Temel Eğitimin 1., 2., 3. sınıflarında sınıf öğretmenliği esas olacaktır.

b. 4 - 5 nci sınıflarda sınıf öğretmenliği esas olmak, ancak pratik - teknik - müzik beden eğitimi alanlarında dal öğretmenliği uygulanacaktır.

c. 6 - 7 - 8 nci yıllarda esas alan ve yan alan ya da yan alanlar öğretmenliği uygulanacaktır.

TARIM 11 10 9

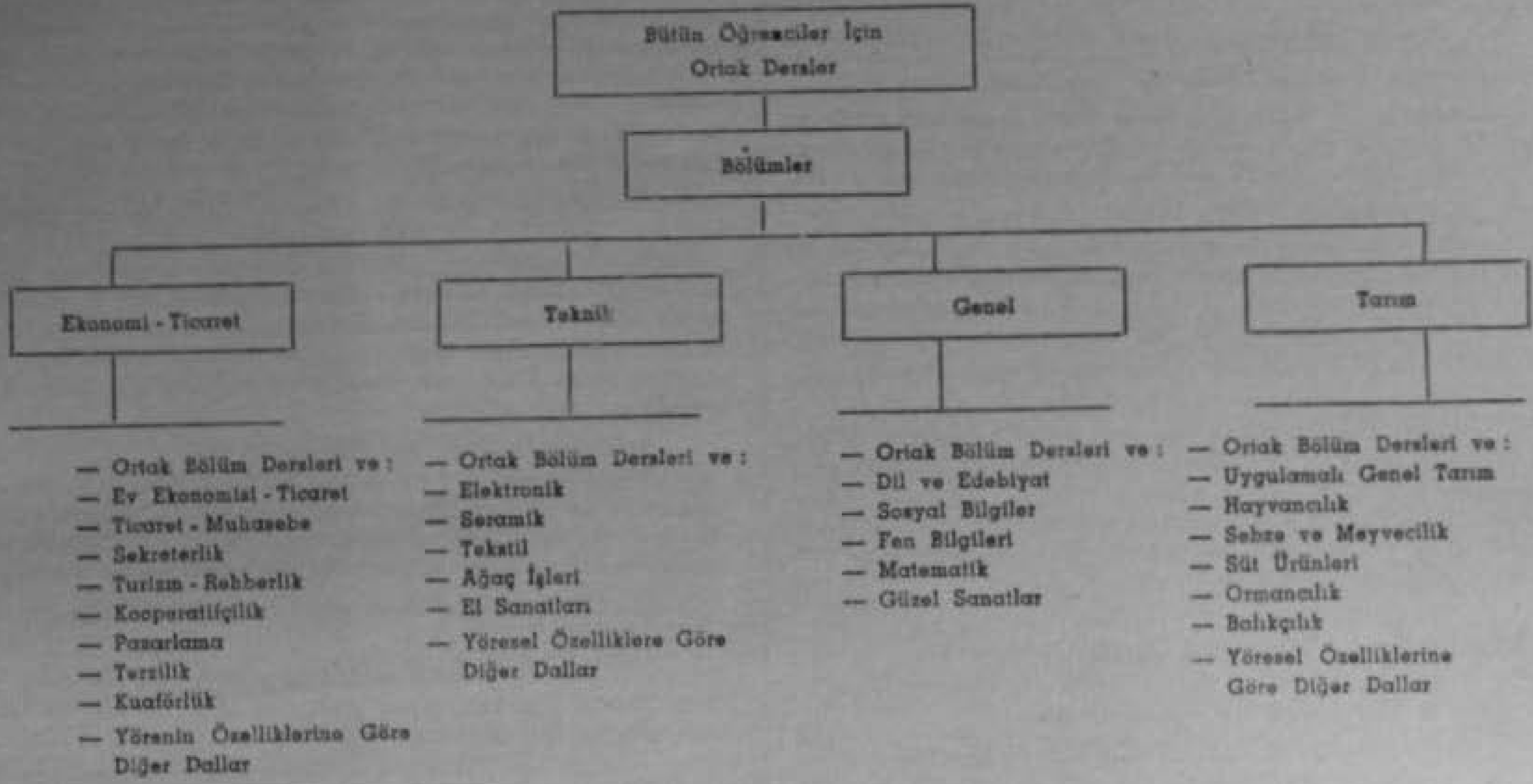
GENEL 11 10 9

TEKNİK 11 10 9

EKONOMİ - TİCARET 11 10 9

11 10 9

LİSE PROGRAMLARINDA BÖLÜM VE DALLAR (*)

(*) Bu bölüm ve dallara yerel özellikler ve koşullara göre esneklik verilmesi öngörülmüştür.

TEMEL VE ORTA EĞİTİMDE İÇERİK VE FAALİYET ŞERİTLERİ

11 / 10	Tarım	Ticaret	Teknik	Genel
9	Türkçe Mate.	Gen. B.	Sos. B. Fels. - Y. D.	Seç.

11 / 10	Tarım	Ticaret	Teknik	Genel
9	Türkçe — Matema — Fen B. Sos. B. — Y. Dil — Beden E. — M. S. Seç			

11 / 10	Tarım	Ticaret	Teknik	Genel
9	Türkçe — Mate — Fen B. — Sos. B. — Y. Dil — Beden E. — M. S. Seç.			

8 – 1	TÜRKÇE	MATEMATİK	H.B F.B F.B	İŞ BİLGİSİ Özel D.	RESİM MÜZİK DİN DERSİ (SEÇ.)	BEDEN EĞİTİMİ	H.B SOSYAL BİL.

6 - 7 - 8. yıllarda

1. Özel Dersler

Yabancı Dil	- Hf. 5 saat
İşlik	- Hf. 5 saat
Daktilo	- Hf. 4 saat
Tarım	- Hf. 4 saat
İlk Yardım	- Hf. 2 saat
Tic. Bilgisi	- Hf. 2 saat
Ev Ekonomisi	- Hf. 2 saat

Her öğrenci haftada 10 - 12 saat

2. Seçimlik Dersler

Din Dersi	- 1
Resim	- 1
Müzik	- 1

Öğretmen Yetiştirme :

1. Öğretmen Yetiştirmede Gözönünde Bulundurulacak Temel İlkeler :

a. Öğretmenliğin ve Diğer Eğitim Hizmetleri İle Görevlerin Özel Nitelikleri Gerektiren Bir Meslek Oluşu İlkesi.

Bu konuda 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yer alan hükümler esas alınmalı ve eğitim hizmetlerinde görev alacak öğretmen ve diğer eğitim personeli özel olarak yetiştirilecektir.

b. Bütünlük ve Tutarlılık İlkesi :

Öğretmen yetiştirme, eğitimin diğer ögeleriyle ve kendi için de bir sistem bütünlüğü içinde ele alınacak, değişik ögeler arasında tutarlılık sağlanacak; öğretmen ve diğer eğitim personelini yetiştirmek üzere oluşturulacak eğitim ortamı, bu anlayış içinde düzenlenip yürütülecektir. Ancak bu ilke, tekdüzelik olarak anlaşılmamalıdır.

c. Ülke Gerçeklerine Uygunluk İlkesi :

Öğretmen yetiştirme sistemi toplumun sosyal, ekonomik, kültürel ve politik yapısı ile uyum içerisinde bulunacak ve toplumda oluşan değişmelere sürekli uyumu sağlayacak dinamik bir yapıya sahip olacaktır. Ancak, değişikliklere sürekli uyum girişimlerinin sistemin kararlı ve dengeli gelişmesini engelleyici boyutlara ulaşmasına izin verilmeyecektir.

ç. Süreklilik İlkesi :

Öğretmenlerin ve diğer eğitim personelinin yetiştirilmesinde, belirli bir hizmet - öncesi eğitimi ile yetinilmeyecek; mesleki yetişmeye hizmet içinde de bir süreklilik kazandırılacaktır.

d. Öğretmen Yetiştirmede Yüksek Eğitime Dayalılık İlkesi :

Öğretmenlik mesleğine hazırlık için mutlaka bir yüksek eğitim önkoşul olacaktır. Uzun dönemde bunu tüm düzey ve alanlarında dört yıllık bir lisans eğitimi olarak geliştirilmesi amaçlanacak; ancak, bir geçiş dönemi süresince okulöncesi eğitim kurumları, Temel Eğitim Birinci Kademe, Özel Eğitim kurumları birinci kademe öğretmenlerinin yetiştirilmesinde, yoğunlaştırılmış programlarla, 2 yıllık bir yüksek eğitimle yetinilecektir.

e. Yönetim, Denetim Personeli, Halk Eğitimi ve Özel Eğitim Öğretmenleri ve Diğer Eğitim Personelinin Özel Olarak Yetiştirilmesi İlkesi :

İlgili uzmanlık alanlarında çalışacak personelin belirli bir süre öğretmenlik deneyimi üzerine özel olarak yetiştirilmesi gerekecektir.

f. Kurumlararası İşbirliği İlkesi :

Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen ve diğer eğitim personelinin yetiştirilmesi konusunda üniversiteler ve diğer yüksek eğitim kurumları ile işbirliği yapacak, bu hususta kendini yükümlü sayacaktır. Bu işbirliği birkaç alanda olacaktır :

(1) Değişik düzeylerde ve alanlarda öğretmenlik için gerekli ve Bakanlığın arayacağı minimum koşulları ve standartları üniversitelerle birlikte saptamak, bu konuda ortak önlemler oluşturup uygulamak, böylece bugünkü dağınık ve kopuk öğretmen yetiştirme uygulamasını sona erdirecek bir düzene sokmak.

(2) Mevcut öğretmenlerin yenileyici ve yükseltici eğitimden geçirilmelerinde, üniversite ve diğer kurumlarının insangücünden, deneyimlerinden ve araç - gereç olanaklarından yararlanmak.

(3) Özellikle lisans üstü düzeyde personel yetiştirmede akademik yönden üniversitelerin olanaklarından yararlanmak. Diğer yandan, üniversitelerin yeterli düzey ve nitelikte öğretmen yetiştirme programlarının varlığı halinde Bakanlık bu alanlarda tekrarlayıcı türde bir çalışmaya girmekten kaçınmalıdır. Bu gibi durumlarda Bakanlık ortak ilkeler ve standartlar oluşturmak ve çalışmaları koordine etmekle yetinmelidir. Ayrıca, üniversiteler değişik alanlarda yeni ve yeterli öğretmen yetiştirme programları geliştirip başlattıkça Bakanlığın bu alanlardaki çalışmalarını da zamanla durdurması uygun olur. Ancak, tüm bu durumlarda bile, öğretmenlerde aranacak nitelikleri saptama işini Milli Eğitim Bakanlığı üstlenmeli ve ilgili programlarda bunun gözönünde tutulmasından emin olunmak.

g. Öğretmenlerin ve Eğitim Personelinin Akademik ve Mesleki Çalışmalara Katılmalarını Kolaylaştırma ve Bu Yönde Başarıyı Pekiştirme İlkesi :

Öğretmenlik ve diğer eğitim hizmetleri çekici, dirik, aşamaları arasında yan ve dikey geçişleri olan, her türlü başarının ve alana katkının pekiştirildiği bir meslek olarak algılanacaktır. Bu amaçla, öğretmenlerin ve diğer eğitim personelinin hizmet - içi eğitimle tüm olanaklarından yararlanılarak, alanlarında ilerlemeleri teşvik edilecek; üst düzeylere geçişte meslekten gelenlere özel kontenjanlar sağlanacak, meslekte geçen başarılı deneyimler değerlendirilecektir. Meslekte ilerlemeyi kolaylaştırmak için, gerekli koşulları yerine getirenlere burs, maaşlı izinlilik, üst öğrenim kurumlarına girenlerin eğitim gördükleri kurumun bulunduğu şehire atanması, yarı zamanlı izinlilik gibi kolaylıklar sağlanacaktır.

h. Öğretmen Adaylarının Seçimini Geniş Tabana Dayama, Adayların Sistemle Etkileşim Olanak ve Süresini Artırma İlkesi :

Öğretmen adaylarının geniş bir tabandan seçilmesi hem toplumun değişik kesimlerine fırsat eşitliği sağlamada, hem de daha yetenekli adayları mesleğe kazandırmada yararlı olacaktır. Ayrıca, öğretmenliğe ilişkin kişilik özelliklerinin gereğince değiştirilebilmesi için adayların sistemle yoğun ve sürekli bir etkileşimde bulunmaları sağlanacaktır.

ı. Mesleğin Çekici Hale Getirilmesi İlkesi :

Öğretmenliği ve diğer eğitim hizmetlerini adaylar ve toplum gözünde çekici ve yaygın hale getirmek için gerekli yönetimsel, eğitimsel ve ekonomik önlemler alınacaktır. Ayrıca yetişmiş öğretmenlerin meslekte uzun süre kalışlarını özendirici önlemlere ağırlık verilecektir.

i. Öğretmen Yetiştirmede Kredi ve Sömestir Sisteminin Uygulanması İlkesi :

Öğrenci akışını hızlandırma, verimi artırma, yan ve dikey geçişlere işlerlik kazandırmanın en uygun ve kolay yolu olarak bu ilkenin gereklerine uyulacaktır.

j. Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmenlerin İstihdamında Esneklik İlkesi :

Öğretmen yetiştirme programları katı kalıplardan kurtarılacak; gelişmelere açık tutulacak; özellikle ortaöğretim için yetiştirilen öğretmenlerin bir esas dal yanında, en az bir yan dalda da yetiştirilmeleri sağlanacaktır. Ayrıca, öğretmen olarak yetiştirilmemiş, fakat belirli alanlarda özel becerisi olan insangücünü değerlendirmek ve bunlardan öğretmen yetiştirmede öğretici olarak yararlanmak için gerekli önlemler alınacaktır.

k. Özerklik ve Demokratiklik İlkesi :

Atatürk ve Cumhuriyet Devrimlerinin özü ve doğal uzamı olan, insana, insan özgürlüğüne, özgür düşünmeye saygı, ancak demokratik bir ortamda yaşamak ve bunun gerektirdiği davranışları deneyimlerle kazanmakla sağlanır. Bunun gerçekleştirmede büyük görevler yüklenecek öğretmenlerin kendilerinin böyle bir ortamda yetiştirmeleri gerekir. Bunun için, öğretmen yetiştirme ortamları, özgür düşünmeyi, eleştirmeyi, araştırmayı ve diğer görüşlere saygılı olmayı gerektirecek ve bunu pekiştirecek biçimde düzenlenecektir.

Diğer yandan, öğretmen yetiştiren yüksek eğitim kurumlarına öğretmen ve diğer eğitim personeli atanmasında, bu kurumların yetkili kurullarına, belirli kurallara bağlı, bir özerklik tanınacaktır.

l. Seçimde ve Yetiştirmede Uygulama Deneyimine Ağırlık Verilmesi İlkesi :

Değişik düzey ve türde eğitim kurumları için yetiştirilecek öğretmen adaylarının seçiminde ve bunların yetiştirilmesinde iş ve uygulama deneyimine özel bir yer verilecek; bu tür adayların mesleğe girişleri kolaylaştırılacak; iş ve uygulama deneyimi yeni öğretim programlarına uyarlanmada kredilendirilecektir.

m. Öğretmen Yetiştiren Kurumların Bazı Özel Alanlarda İhtisaslaşmalarına ve Farklı Modeller Denemelerine Olanak Sağlanması İlkesi :

Çevre olanakları da dikkate alınarak, bazı kurumların, bazı alanlarda uzmanlaşması yolu denenecektir. Böylece, ilgili kurumların o alanlarda yalnız öğretimle değil araştırma - geliştirme çalışmaları ile de uğraşmaları sağlanacaktır.

Ayrıca, kurumlarını genel ilkeler çerçevesi içinde, farklı modeller denemelerine izin verilecektir. Gelişme, yenilikler ve değişen koşullara uyarlanma ancak bu yolla sağlanacaktır.

2. Öğretmen Yetiştirmede Önerilen Model :

Yukarıda belirtilen ilkeler ile, diğer komisyonların geliştirdiği öneriler dikkate alınarak, aşağıda kısaca özetlenen öğretmen yetiştirme modeli önerilmektedir.

a. Okulöncesi ve Temel Eğitim I. Kademe Kurumlarına Öğretmen Yetiştirme :

(1) Okulöncesi eğitimi, Temel Eğitim Birinci Kademesinin doğal bir tamlayıcısı saymak gerekir. Bu nedenle, bu iki kurumun öğretmeni aynı kaynakta yetiştirilmeli; bu iki düzeydeki uygulamaların gerektireceği farklılıklar, eğitim programlarındaki esneklikle karşılanmalıdır. Ayrıca özel eğitime muhtaç çocukların eğitim hizmetlerini yürütecek öğretmenler ile Yurt Dışı İşçi Çocuklarının eğitimini üstlenecek öğretmenlerin ve MT Okulların bazı öğretmenlerinin (Atölye Öğretmenleri gibi) bu kurumlarda yetiştirilmesi sağlanmalıdır.

(2) Model, okulöncesi eğitimi öğretmenleri ile Temel Eğitim Birinci Kademe sınıf öğretmenlerinin yetiştirilmesi için, iki yıllık bir öğretmen yetiştirme kurumu (Öğretmen Okulu) öngörmektedir. Anılan kurum Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olmalı; ancak, eğitim hizmetlerinin planlanıp yürütülmesinde Üniversite ve diğer yüksek okul kurumları ve diğer iş alanlarıyla işbirliği yapılmalıdır.

(3) Bu okullar öğrencileri, başta Öğretmen Liseleri ile bazı MT Okulları olmak üzere, Orta eğitim (Lise ve dengi) kurumlarından alınmalıdır. Öğrenci alımında Öğretmen Liseleri ile bazı MT Okullara özel kontenjan tanınmalı ayrıca giriş sınavı temel alınmalıdır.

b. Temel Eğitim II. Kademe ve Ortaeğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirme :

(1) Temel Eğitim II. Kademe Okulları ile tüm ortaeğitim kurumlarının öğretmenleri dört yıllık yüksek öğrenimi içeren Yüksek Öğretmen Okullarında yetiştirilmelidir. Ayrıca, 2 yıllık yüksek öğrenim veren Öğretmen Okullarının bazı öğretmenleri de bu kurumlarda yetiştirilmelidir. Diğer taraftan, yurt dışı işçi çocuklarının eğitimini üstlenecek öğretmenler de, bu kurumlarda yetiştirilmelidir.

(2) Temel Eğitim II. Kademe okulları ile farklı ortaeğitim kurumlarının özellikleri ve işlevleri dikkate alınarak, Yüksek Öğretmen Okulları'nda farklı programlar yürütülmelidir. Diğer taraftan, bu kurumlarda, öğretmenlik dışı bazı eğitim hizmetleri personelinin özel programlarla yetiştirilmesi de sağlanmalıdır.

(3) Bu kurumların eğitim programlarının planlanıp yürütülmesinde başta üniversiteler olmak üzere, diğer yüksek eğitim kurumları ve iş alanlarıyla işbirliği yapılmalıdır. Bu kurumlar, bazı konularda özerk, fakat temelde Milli Eğitim Bakanlığı'nın denetiminde olmalıdır.

(4) Bu okullar öğrencilerini, başta Öğretmen Liseleri, bazı MT Okulları ve 2 yıllık yüksek öğrenim veren Öğretmen Okullarından ve Ortaeğitim kurumlarından almalıdır. Öğrenci alımında, bazı kurumlara özel kontenjan tanınması ile giriş sınavı temel olmalıdır. Diğer yandan, öğretmenlik dışında kalan eğitim hizmetleri için yetiştirilecek personelin, uygulama (öğretmenlik) deneyimi olanlar arasından seçilmesi sağlanmalıdır.

(5) Halen değişik üniversitelerce yürütülen Öğretmenlik Sertifikası programları, Bakanlığın genel ilke ve standartları çerçevesinde, devam etmelidir.

c. Öğretmen Yetiştiren Kurumlara Öğretmen ve Üst Düzeyde Diğer Eğitim Personelini Yetiştirme :

(1) Başta Yüksek Öğretmen Okullarının öğretmenleri olmak üzere, iki yıllık yüksek eğitim veren Öğretmen Okullarının bazı öğretmenleri ile eğitim sistemimizin gerektirdiği diğer eğitim personeli özel olarak düzenlenecek ve Lisans üstü Öğretim Programları yoluyla yetiştirilmelidir. Bu programların şimdilik Bilim Uzmanlığı (Master) seviyesinde olması, zamanla doktoraya doğru uzatılması düşünülmelidir.

(2) Bu programlar, bir yandan Milli Eğitim Bakanlığı ile ilişkili olmalı; öbür yandan da, özellikle akademik konularda, Üniversitelerle ilişkili olmalıdır. Bu tür programlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirleyeceği ihtiyaç üzerine ilgili Üniversitelerin olanakları harekete geçirilerek taraflarca hazırlanacak bir protokole göre başlatılıp yürütülmelidir.

İlgili elemanlara izin ve mali yardım sağlamada, eğitim için gerekli tesis, araç, gereç vb. temininde yardım Milli Eğitim Bakanlığı sorumluluk almalı; öğrenci seçimi ve akademik programların düzenlenip yürütülmesinde ise ilgili üniversiteler sorumluluk yüklenmelidir.

(3) Bu kurumların öğrencileri, uygulamada çalışan Yüksek Öğretmen Okulu ya da Üniversite mezunu öğretmenler ile genel koşullara uyan diğer meslek erbabı arasında sınavla seçilmelidir.

3. Mevcut Öğretmenlerin Modele Uyarlanması :

Hızlandırılmış eğitim ve mektupla öğretim yoluyla yetiştirilen ve halen Okullarımızda görev yapmakta olan öğretmenlerin yetiştirilmesine öncelik verilmelidir.

Hizmet - içi eğitimden geçirilmesi gereken öğretmen sayısının çokluğu geleneksel hizmet - içi eğitim yöntemlerinin dışında, yeni bir yaklaşım aramayı gerekli kılmıştır. Bu yaklaşım şöyle özetlenebilir :

a. Belirli yerleşme merkezlerinde hizmet - içi eğitim yapacak ülke çapında hizmet verecek ve belli alanlarda uzmanlaşmış hizmet içi eğitim merkezleri kurulmalıdır.

b. Hizmet - içi eğitime tabi tutulacak öğretmenler için gerekli görülen alanlarda, ders kitapları ve kaynak kitaplar hazırlanmalı ve gerekli miktarda bastırılmalıdır.

c. Ders kitapları ve kaynak kitaplar, hizmet - içi eğitimden geçirilmesi uygun görülen öğretmenlere gönderilmeli ve onlardan belli bir süre içinde bu kitapları çalışarak kendilerini yetiştirmeleri istenmelidir.

ç. Belirtilen süre sonunda bu öğretmenler, anılan hizmet - içi eğitim merkezlerince düzenlenecek sınavlara tabi tutulmalı; başaranlar, bu merkezlerde 8 - 10 haftalık bir eğitimden geçirilmelidirler. Bu eğitimin sonunda yapılacak sınavlarda başarılı olanlara "Yeterlik sertifikası" verilmelidir.

d. Kendilerine tanınan süre içinde, hizmet - içi eğitim merkezlerinin giriş sınavlarını kazanamayan ya da bu merkezlerde uygulanacak programda başarı sağlamayanların öğretmenlik yapmalarına izin verilmemeli, bunlar kendileri başka alanlara geçmedikleri takdirde, yardımcı hizmetlerde görevlendirilmelidirler. Bu hususta gerekiyorsa, yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

e. Hizmet - içi eğitim programlarının yürütülmesinde, eğitim teknolojisinden ve halk eğitim yöntemlerinden yararlanılmalı; bu yolla kısa zamanda geniş kitlelere ulaşma olanağı yaratılmalıdır. Bu konuda, kapalı devre, paket eğitim programlarından yararlanılmalıdır.

4. Önerilen öğretmen ve Yetiştirme Modelinin Uygulamaya Aktarılması İçin Yapılması Gereken Çalışmalar :

Modelin içerdiği önerilerin ele alınmasında kademeli bir sıra izlenmesi uygun olur. Önerilerin uygulamaya aktarılmasındaki öncelikler ile uygulamanın zamanlanması hususundaki tercihler yönetimce yapılmalıdır. Burada önerilen modelin uygulamaya aktarılması için yapılması gereken çalışmalardan önemli görülen bazıları belirtilmeye çalışılmıştır.

a. Amaçların, ilkelerin ve önceliklerin saptanması,

b. Gerekli verilerin toplanması,

c. Gerekli yasal düzenlemelerin yapılması,

ç. Eğitim programlarının, eğitim araçlarının öğretim yöntemlerinin ve öğretim ortamının diğer ögelerinin geliştirilmesi, gereklilerin sağlanması,

d. Mevcut öğretmen yetiştirme kurumlarının öğretmen ve öğrencilerinin yeni modele uyarlanması,

e. Üniversitelerin öğretmen yetiştirme ve öğretmenlik sertifikası programlarına ilişkin esasların belirlenmesi,

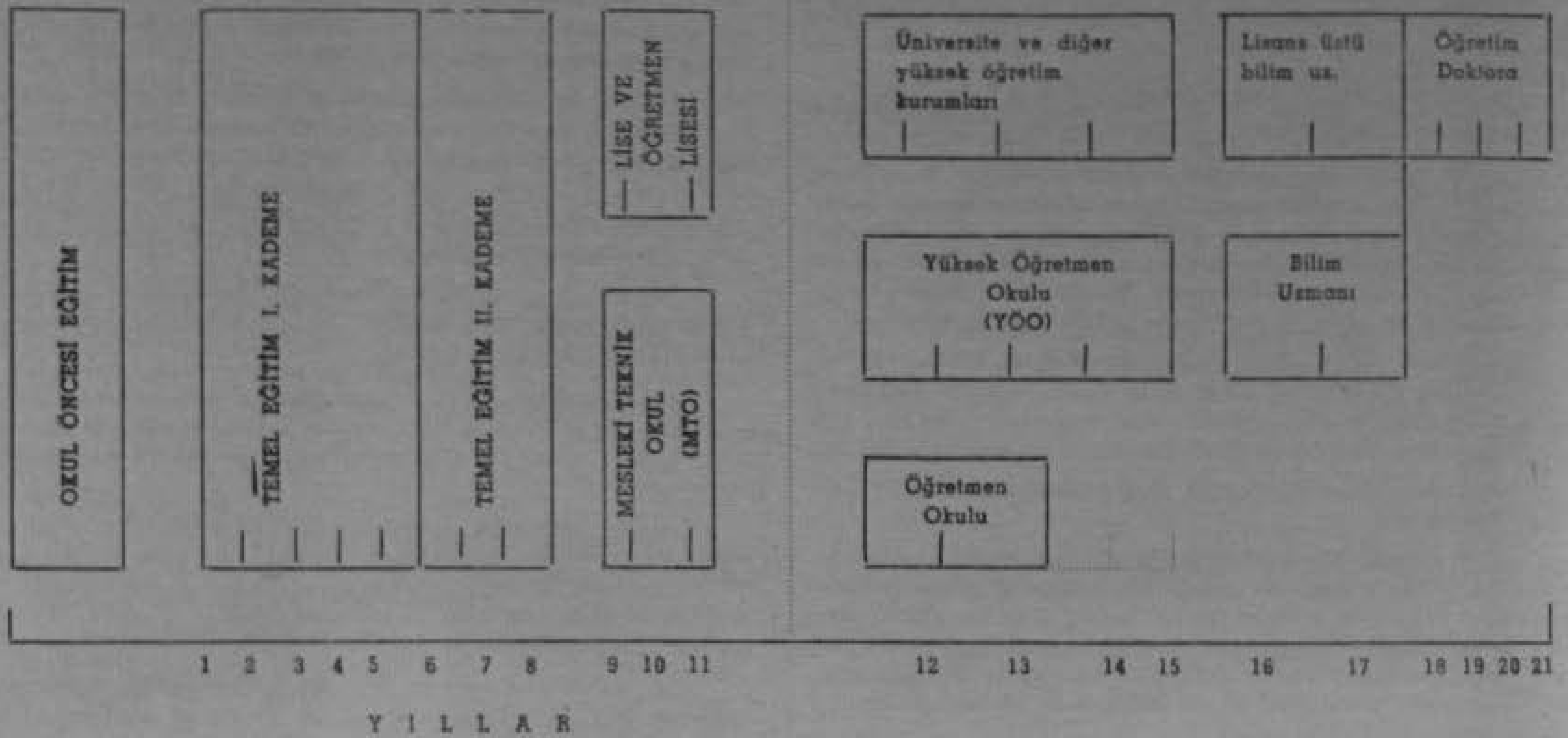
f. Lisans üstü öğretim programlarını başlatma hazırlıklarının yapılması ve programların faaliyete geçirilmesi,

g. Yapılacak tüm çalışmalar için genel bir uygulama programının hazırlanması,

ğ. Tüm öğretmen yetiştirme çalışmalarının planlanıp yürütülmesinde sorumlu olacak sürekli bir birimin oluşturulması.

5. Öğretmen yetiştirme ve öğretmen sorunları XI. Şûra'da ayrıntıları ile ele alınacaktır.

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME MODELİ

Öğretmenlik Formasyonu Program Önerisi

	Kredi
Eğitime Giriş (Mesleki Eğitimin Esasları)	3
Eğitim Psikolojisi	3
Ölçme ve Değerlendirme	3
Öğretim İlke ve Yöntemleri	3
Rehberlik (Mesleki Rehberlik)	3
Özel Öğretim Metodu	3
	18
Seçmeli Eğitim Dersleri	6
	24
Uygulama (Bir kısmı kırsal kesimde olmalı)	(Kredisiz)

Öğrenci Akışı :

1. **Okul Öncesi :**

Okul öncesi eğitime girişte çocuklar herhangi bir sınıflamaya tabi tutulmayacaklardır.

2. **Temel Eğitim :**

a. Temel eğitime girişte öğrenciler temel eğitim zorunluluğu olduğu için herhangi bir giriş sınavına tabi tutulmayacaklardır.

b. Temel eğitimi bitiremiyecek kadar geri zekâlı çocukların teşhisi temel eğitim yılları içinde yapılacaktır.

c. Özürlü ve üstün zekalılar için açılan özel kurum ve sınıflar dışında, bazı kurumlarca temel eğitime girişte bu kurumlar varlıklarını devam ettirdikleri sürece sınavla öğrenci alma işlemine devam olunacaktır.

ç. Temel eğitim süresince sınıf geçme sistemi uygulanacaktır.

3. **Orta Eğitim :**

a. Temel eğitimden orta eğitime geçişte yöneltme ve yerleştirme esastır. Yöneltmenin, temel eğitimde özellikle son üç yılında bir süreç olarak yer alması, yöneltmede öğrencilerin yetenekleri, ilgileri, becerileri başarıları yanında fırsat eşitliğine yer verilmesi ilkesi benimsenmiştir. Böyle bir yöneltme ile toplum orta eğitim talebinin karşılanabileceği, orta eğitime başvuran her öğrenciye istediği türde olmasa bile, bir program da yer bulunabileceği kabul edilmiştir.

b. Orta eğitim düzeyindeki lise ve MTO içindeki bölümlerin öğrenci kapasiteleri orta eğitim düzeyinde meslek öğrenimi görmüş insangücü ihtiyacları, orta eğitim kurumlarının kapasiteleri, temel eğitimden orta eğitime geçiş üzerindeki projeksiyonlar ve orta eğitimdeki öğrenci fireleri dikkate alınarak kestirilecektir.

c. Temel eğitim sonunda ve Orta eğitimin başında öğrenciler çeşitli kriterlerle bu programlara yerleştirilecektir.

Orta eğitimdeki lise ve MTO programlarına öğrencilerin yöneltilmesinde, öğrencinin :

(1) İlgileri,

(2) İsteği,

(3) Temel eğitimin ikinci kademesindeki başarısı,

(4) Beceri ve yetenekleri,

(5) Temel eğitim sonundaki yöneltme tavsiyesi dikkate alınacaktır. Puanları yöneltme amacıyla kullanılmak üzere sekizinci sınıflarda ve orta eğitime girişte çeşitli psikolojik ölçme araçları uygulanacaktır.

d. Öğrencilerin orta eğitim düzeyindeki çok amaçlı lise, meslek ve teknik okulların (MTO) çeşitli bölüm ve dallarına yöneltilmelerinde olabilecek yanılgı ve hataları düzeltme olanağı sağlamak üzere dokuzuncu sınıf sonunda gerekli koşulları yerine getiren öğrencilere yatay geçişlerle program değiştirme imkanı verilecektir.

Program değiştirmeleri için, aynılık yerine kredi, denklik ve başarı düzeyi gibi geçiş ve intibak esasları getirilecektir. Bu tür geçişlere, ancak, ülkenin insangücü ihtiyacının ve programlardaki öğrenci kontenjanlarının esnekliği oranında yer verilecektir.

e. Programları bakımından özelliği ve ayrıcalığı olan veya üstün zekalılar için açılan bazı orta eğitim okullarının giriş sınavları uygulamalarına izin verilecektir.

f. İlke olarak orta eğitim kurumlarına giriş işlemleri, olanakların elverdiği ölçüde okul, ilçe ve il düzeylerinde ya da ülke çapında uygulanacaktır.

g. Orta eğitimde ders geçme ve kredi düzeni uygulanacaktır. Bu uygulamada :

(1) Okul süresi yıl ve yarıyıllara (sömestrlere) bölünecek, "Sınıf Geçme" kavramlarına bağlı kalınmayacaktır.

(2) Okul programları ders geçme modelinin uygulanışını kolaylaştıracak bir yaklaşımla şu şekilde düzenlenmelidir :

(a) Dersler yarıyıl birimlerinde mümkün olduğu oranda yoğun olarak verilecektir.

(b) Önşartlı ders sayısı azaltılacaktır.

(c) Bir yarıyıla düşen ders sayısı azaltılacaktır.

(ç) Seçimlik derslerin sayısı artırılacaktır.

(d) Öğrenciye serbest çalışma saatleri bırakılacaktır.

(3) Sınıf geçme düzeninin değerlendirme esasları terkedilecek, ders gçme ve kredi düzeninin gerektirdiği değerlendirme esasları getirilecektir.

(4) Okul yöneticileri ve öğretmenler ders geçme ve kredi düzeninin getireceği yeni görevlerde yetiştirilecektir.

(5) Ders geçme ve kredi düzeni uygulamaları izlenecek ve sonuçlara göre gerekli düzeltmeler yapılacaktır.

4. Yüksek Eğitim :

a. Lise ve MTO içindeki türlü programlardan yüksek eğitimdeki her dala geçilemeyecek, yüksek öğrenim dallarına orta eğitimin hangi programlarından öğrenci alınacağı belirlenecektir. Böylece, orta eğitimdeki her programdan yüksek eğitime dikey çıkışlar sağlanmakla birlikte belirli programlara geçiş planlanmış olacaktır.

b. Yüksek eğitimdeki toplam kapasite ve bilim dallarının kontenjanları sağlıklı projeksiyonlara dayanılarak uzun dönemler için saptanacak gerçekleşen durumlara göre, bu sayılar gerekli düzeltmelerden geçirilecektir.

c. Orta eğitimden yüksek eğitime geçişte öğrencinin :

(1) İlgi ve isteği,

(2) Ortaöğretim programındaki başarısı,

(3) Yetenek ve istidatları,

(4) Orta eğitimdeki izlediği program türü birlikte dikkate alınacaktır.

ç. Yüksek eğitim kurumlarına giriş kararına esas olacak psikometrik ölçümler; hem orta eğitimin son yılında hem de yüksek eğitime girişte uygulanacak çeşitli psikometrik araçlarla toplanacaktır.

d. Yüksek eğitime giriş, yüksek eğitim kurumlarınca yöresel olarak ayrı değil, ülke çapında merkezi bir sistemle uygulanacaktır.

e. Üniversite seçme sınavlarına girişte sıralama yaptığı fakülte ve yüksek okullardan hiç birine girememiş olanlardan, orta eğitim yıllarındaki başarıları dikkate alınarak saptanan okul birinci, ikinci ve üçüncülerin, bir fakülte veya eldeki olanaklar nisbetinde yüksek okula girmeleri sağlanacaktır.

f. Özürleri dolayısı ile orta eğitimde Özel Programlardan ve okullardan mezun olmuş öğrencilerin yüksek eğitime geçişte, özürlerine uygun özel seçme ve yerleşme yöntemleri uygulanacaktır.

5. Rehberlik ve Yöneltme :

a. Eğitim Sisteminin öngördüğü rehberlik ve yöneltme hizmetleri şunlardır :

(1) Sistemin temel eğitim düzeyinde, özel eğitim görmesi gereken öğrencilerin taranması ve ilgili özel eğitim programlarına yerleştirilmesi.

(2) Zorunlu temel eğitim sonunda öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda örgün lise ve Mesleki Teknik Okul (MTO) programlarından hangisine girmesinin uygun olacağının kararlaştırılması.

(3) Temel eğitim sonunda örgün eğitim programlarından ayrılan öğrencilere, yaygın eğitim programlarından kendi niteliklerine uygun iş ve meslek alanına girmeleri hususunda mesleki rehberlik yapılması.

(4) Orta eğitim düzeyinde, lise ve MTO programlarından birine yöneltilmiş olan öğrencilerin, IX. sınıfta izlenmesi ve yerleştirmede olabilecek yanılgı ve hataların giderilmesi için gerekli yatay geçişlerin sağlanması.

(5) Eğitim sisteminin orta eğitim düzeyinde uygulanacak ders geçme ve kredi düzeninde yaygınlaştırılacak olan çok sayıdaki seçmeli derslerden, programlarına ve eğitim planına uygun dersleri seçmeleri hususunda öğrencilere eğitsel rehberlik yapılması.

(6) Lise ve MTO eğitim programları ara sınıflarında eğitim sisteminden ayrılacak öğrencilerin "Meslek Sertifikası" ve "Meslek Belgesi" ara programları ile yaygın eğitim programlarına girmede uygun bir seçim yapabilmeleri, gerçekçi kararlar almaları, amaçlarına uygun dersleri seçebilmeleri hususunda rehberlik edilmesi.

(7) Orta eğitim düzeyindeki çeşitli programlardan diploma olarak hayata atılacak öğrencilerin; sanayi kesimi, özel ve kamu kuruluşları ile işbirliği yapılarak bir işe yerleştirilmeleri.

(8) Lise ve MTO programlarından yüksek eğitime gireceklerin hangi programlara girebilecekleri, yüksek eğitim programlarının nitelikleri ve koşulları yönünden öğrencilerin meslek seçimlerine yardım ve rehberlik edilmesi.

(9) Eğitim sisteminin orta eğitim düzeyindeki farklı eğitim programlarını tamamlayarak yüksek eğitime ve iş alanına girenlerin sürekli olarak izlenmesi, karşılaştıkları sorunların saptanması, elde edilen verilere göre eğitim sisteminde ve eğitim programlarında görülecek aksaklıkların giderilmesi için gerekli değişikliklerin yapılması.

(10) Temel eğitim ve orta eğitim düzeylerinde belirtilen eğitsel ve mesleki sorunların ötesinde öğrencilerin; sosyal, ailevi, kişisel ve duygusal problemlerin giderilmesinde yardım sağlanması.

b. Rehberlik ve Yöneltmede Dikkate Alınacak İlkeler :

(1) Kişisel Sorumluluk : Yöneltme güçendirici, zorlayıcı değil, özendirici, kişinin kararının gerçekçi olması yönünden yol gösterici olmalıdır.

(2) Süreklilik : Yöneltme, temel eğitim ve orta eğitimin belli bir noktasında yapılacak tek bir seçme veya giriş sınavı ile değil; programlara yöneltme bir süreç olarak düşünülmeli, öğrenci hakkında öğrenimi boyunca yapılacak gözlem ve değerlendirmelerin birikimine göre yapılmalıdır.

(3) Fırsat Eşitliği : Yöneltme, eleme sınavlarında olduğu gibi, öğrencilerin bir kısmını seçen, diğerlerini program dışı bırakan bir tutumla değil; onların istek, ilgi ve yeteneklerine göre yetişmelerini destekleyici bir tutumla yapılmalı, herkesi başarılı olabileceği bir programa yerleştirmeyi amaç edinmelidir.

(4) Bütünlük : Yöneltme, örgün ve yaygın eğitim sistemini içine alacak şekilde bir bütünlük içinde temel ve eğitimdeki tüm öğrencileri kapsamalı, sistemde kalan öğrenciler kadar, sistemden kopacakların yerleştirilmelerini de içine almalıdır.

c. Yöneltmede Dikkate Alınacak Ölçütler ve Durumlar Şunlardır :

Öğrencilerin temel eğitim sonunda ve orta eğitimde çeşitli programlara yöneltilmeleri çeşitli ölçme, değerlendirme araçları ile bireyi tanıma tekniklerinden yararlanılarak elde edilen bilgilere ve ölçümlere göre yapılmalıdır. Bir öğrencinin hangi tür bir programa yöneltilmesi gerektiği kararına varırken aşağıdaki ölçüt ve durumlardan yararlanılmalıdır.

(1) Öğrencinin Yetenek ve Başarı Durumu :

(a) Farklı yıllarda saptanan genel akademik ortalaması,

(b) En son yıla ilişkin genel başarı ortalaması,

(c) Grup dersleri başarı ortalaması,

(ç) Farklı derslerdeki gelişme derecesi,

(d) Başarılı ve başarısız olduğu dersler,

(e) Sınıf geçme - kalma durumu,

(f) Özgeçmişi, iş ve meslek tecrübesi,

(g) Genel ve Özel yetenek testleri sonuçları,

(ğ) Başarı testleri sonuçları,

(h) Yurt düzeyinde Bakanlıkça uygulanacak standart yetenek ve başarı testleri sonuçları.

(a) Ders öğretmenlerinin, öğrencinin girebileceği program veya kol hakkındaki genel görüşleri,

(b) Sınıf öğretmeninin, öğrencinin yönelebileceği alan ve kol hakkındaki genel görüşü,

(c) Eğitsel kol faaliyetleri öğretmenlerinin öğrenci hakkındaki genel görüşü.

(2) Öğrencinin İsteği ve İşin Nitelikleri :

(a) Program, kol ve şube tercihi,

(b) Geleceğe yönelik, yaşam planı ve beklentileri,

(c) İş ve mesleklerin niteliği ve kişi yönünden gereği,

(ç) Önerilecek programın bitiminde girilecek işin nitelikleri ile bireyin nitelikleri arasındaki uyuşma derecesi,

(d) Öğrenci için önerilecek programın süresi ve orta eğitimden sonra girilecek diğer yüksek eğitim programlarına ilişkin koşullar,

(e) Programın öğrenciyi hazırlayacağı meslek ve işin sağlayacağı ücret, sosyal haklar, işte ilerleme gibi koşullar

(3) Ailesinin Görüşü :

Öğrenci ile ilgili kararlarda taraf olarak ailesinin çocuklar hakkındaki görüşleri, istek ve beklentileri.

(4) Program, İşe Girme ve Devam Edebilme Koşulları :

(a) Girilecek programın öğrencinin ulaşabileceği yakın çevrede bulunup bulunmaması;

(b) Zorunlu eğitim dışında eğitim masraflarının çocuğun ailesinin karşılama olanağı, devletin sağladığı burs, parasız yatılılık kredi gibi olanaklar.

(5) İnsangücü Gereksinimi :

Ülkenin olan ve ilerki dönemlerdeki insangücü ihtiyacı

(6) Okul Rehberi ve Sınıf Öğretmeninin Genel Görüşü

Ölçüt ve durumlar dikkate alındığında, okul rehberlik uzmanları ve sınıf öğretmeninin genel değerlendirme sonucuna göre öğrencinin hangi programa girmesinin uygun olacağı hakkındaki görüşü.

6. Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesi :

Öğrencilere uygulanan eğitim kararlarının çoğu, öğretmenlerin öğrenci başarısı hakkındaki değer yargılarına dayanır. Bu değer yargılarının ölçüleri notlardır. Notların dayanağı ise sınav, ödev, vb. gibi kullanılan ölçülerdir. Öğrenciye uygulanacak kararın doğru alınabilmesi için notun doğru ve geçerli olması, notun doğru olabilmesi için de hem onu dayanak teşkil eden ölçümlerin yeterince güvenilir ve geçerli hem de değerlendirmede kullanılan ölçütün geçerli ve verilecek karara uygun olması gerekir.

a. Başarının Değerlendirilmesinde Başlıca İlkeler

(1) Yönetmeliklerde, ölçme ve ölçme sonucu olarak puan verme ile değerlendirme ve değerlendirme sonucu olarak not verme birbirinden kavram olarak ayrılmalıdır.

(2) Öğrenci başarısının değerlendirilmesinde 10 luk not verme sistemi, notu ve sıfatı ile birlikte uygulanmalıdır.

(3) Öğretmenlerin mutlak ölçütleri yerine, bağıl veya karma ölçütlerle not vermeleri teşvik edilmelidir.

(4) Öğretmenler meslek öncesi ve meslek içi programlarda ölçme ve değerlendirme konularında yetiştirilmeli; bu konudaki yardımcı yayın ve araçlarla beslenmelidir.

(5) Temel eğitimin ve orta eğitimin belli başlı programlarına bağlı olarak, ülke çapında standartlar sağlamak amacıyla, standart başarı testleri hazırlanmalıdır.

(6) Ülkemizde değerlendirme sonuçları hemen her zaman "geçti - kaldı" kararları için kullanılmaktadır. Oysaki, ölçme sonuçlarından, sınıf geçme kararlarından önce, öğrencinin eksiklerini tamamlamada ve hatta öğrenciyi güdülemede de yararlanılması gerekir. Kayıt ve cezalandırıcı değerlendirme yöntemleri geniş ölçüde öğrenci firelerine sebep olmaktadır. Değerlendirme sonuçları sadece sınıflama kararlarında değil, öğrenme güçlüklerinin teşhisinde ve öğrencilerin güdülenmesinde, öğretim yöntemlerinin geliştirilmesinde de kullanılmalıdır.

Öğrenci başarılarının değerlendirilmesinde ve öğrencilerin öğrenim programında yetiştirilmelerini izlemede her eğitim düzeyinde test tipi sınavlardan geniş ölçüde yararlanılmalıdır.

(7) Temel eğitim ve orta eğitim programlarının başlıca alanlarında ölçüt dayanaklı testler geliştirilmeli; bu tür araçlar okullarda kalite kontrolünde, eğitimin iyileştirilmesinde ve diğer uygulamalı araştırmalarda kullanılmalıdır.

7. Uygulama İlkeleri :

a. Genel Yetenek Testleri, farklı programlara ilişkin Özel Yetenek Testleri, İlgi Envanterleri, Kişilik Özelliklerini yansıtan ölçme araçları ve envanterler, ülke çapında, yerleştirme amacına yönelik uygulanmış ölçme programları sonuçları ve bunların türlü programlara göre NORM'ları, Meslek ve iş analizleri ve mesleğin iş koşulları, iş için bireyden talep edilen nitelikler, Ülkenin İnsan Gücü İhtiyacı, yöneltmenin nasıl yapılacağı, izlenecek işlem yolları, uygulanacak test, rehber el kitapları hazırlanacaktır; ilgililer bu kitaplardan da yararlanılarak hizmet içi eğitim kurslarında yetiştirilecektir.

b. Okulların rehberlik hizmetinde çalışmakta olan en azından uzman yardımcısı olarak çalışan personel, yeni sistemin gerektirdiği ilkeler ve işlem yolları doğrultusunda hizmet - içi eğitimle yetiştirilmelidir.

c. Rehberlik ve yöneltme hizmetine yakın bir danışma veya sınıf öğretmeninin, kendi okulundaki ve çevresindeki diğer okullardaki rehberlik ve yöneltme hizmetlerini bürolardaki danışman ve sınıf öğretmenleriyle birlikte koordineli bir şekilde yürütülmesi sağlanacaktır.

ç. Ders geçme ve kredi düzeni uygulamasını gerektiren, yatay ve dikey geçiş kurallarını da içeren bir yönetmelik hazırlanacaktır.

d. Psikometrik konularda araştırma ve yayın yapılacaktır.

e. Orta eğitimin çeşitli programları ile yüksek eğitim arasındaki ilişki ve yüksek eğitim programlarına geçiş esasları belirlenecektir.

f. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü tarafından, temel eğitimin sonunda ülke çapında tüm programlara devam eden öğrencilere, genel yetenek, özel yetenek ve ders gruplarına ilişkin standart başarı testleri uygulanacak, sonuçlar ve yoruma ait milli normlar geliştirilerek okullara rehberlik örgütüne yollanacaktır.

g. Programlar arasında öğrenci geçişi (transfer) sırasında yatay ve dikey geçişler değerlendirilirken öğrencilerin önce devam ettiği programdaki ders ve çalışmalarının gireceği programdakinin aynı olması ölçütü yerine denk olması ilkesinden hareket edilecek, uygulamalı çalışmalarda değerlendirilecektir.

h. Yöneltmenin yapılabilmesi için temel eğitime ve hatta ona sınıflara girişlerden başlayarak öğrenciler sürekli olarak ciddi şekilde gözlenecek, elde edilen veriler, yetenek, ilgi, güdü düzeyleri ve başarılarına ilişkin bilgiler sistemli olarak toplanıp ve dosyalanacaktır.

ı. Yöneltme gibi karmaşık ve çok yönlü bir hizmetin etkili bir biçimde yürütülmesi için yöneltme işlerini planlamak, gözlem yapmak, test ve envanterler uygulamak, öğrenci hakkında bireysel bilgilerle, iş ve meslekler hakkında sürekli bilgiler toplamak bunlar ışığında gerekli analiz değerlendirme ve yorumları yapmak için psikolojik Danışma ve Rehberlik uzmanları yetişmesine hız verilecek, diğer yandan halen okullarda danışman görevi yapan, ayrıca rehberlik konusunda yetişmemiş olan sınıf öğretmenleri hizmet içinde yetiştirilecektir.

X. MİLLİ EĞİTİM ŞURASI KARARLARI UYGULAMA PLANI

Sıra No.	ŞURA KARARLARI — KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat — Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer İşlemler	Gerçekleştirilme Süreleri — 1981-1982	1982-1985	1985-1990	SORUMLU DAİRELER — UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
1	OKULÖNCESİ EĞİTİM Okulöncesi eğitim, 0-5 yaş (0-60 ay) çocuklarının eğitimi.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 19'uncu maddesi; "Okulöncesi eğitim 0-5 yaş çocuklarının eğitimini kapsar" biçiminde değiştirilecektir.	x						x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Ge. Md. Kız Tek. Öğr. Ge. Md. Men. Tek. Öğr. Ge. Md. Hukuk Müşavirliği Özel Eğt. Ge. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Buna paralel olarak ana okulları ve anasınıfları yönetmeliğinin 2/b maddesi ile Kız Teknik Öğretim okulöncesi eğitimi kurumları hakkındaki yönetmeliğin ilgili maddeleri 0-5 yaş şeklinde değiştirilecektir.			x				x					
		c. Korunmaya muhtaç çocuklar hakkındaki 6972 sayılı Kanunla ilgili talimatnamenin 4/b maddesindeki 0-6 yaş 0-5 yaş, 7-18 yaş ise 6-18 yaş biçiminde ve talimatnamenin diğer kısımlarındaki yaş sınırları buna paralel olarak değiştirilecektir.			x				x					
		d. Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yönetmeliği gözden geçirilecektir.			x				x					
		e. Kanun ve Yönetmeliklerdeki değişiklikler yapıldıkça Valiliklere ve ilgili Kuruluşlara değişiklikler ve uygulama hakkında genelgeler gönderilecektir.					x		x	x				
2	Anaokullarının başlangıçta zorunlu olmayan ancak zamanla zorunlu kılınacak bir dizey olarak alınması.	a. "Okulöncesi eğitimi yaygınlaştırma projesi"nin 1978-1979 yıllarındaki çalışmalarının, üniversitelerin bu alanda yaptıkları çalışmaların ve Bakanlığımızda yapılan çalışmaların incelenmesi ve sonucun Bakanlık Makamına sunulması.							x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Ge. Md. Kız Teknik Öğ. Ge. Md. Men. ve Tek. Yük. Öğr. Plan ve Prns. Ge. Md. Bütçe-Plan ve Koor. D. İlgili Personel Daire. İnşaat-Emlak Ge. Md. İdareve ve Donat. G. M. Eğitim Ar. Ge. Md. Yayımlar Ge. Md. Hizmetiçi Eğ. Ge. Md.	İlköğretim Ge. Md.	(1) Plan ve Prensipler Genel Müdürlüğü ile Bütçe Plan ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı bu konuda DPT ile işbirliği yapacaktır.
		b. Okulöncesi eğitimin 4-5 yaş çocukları için aşamalı olarak zorunlu olması konusunda uzun vadeli bir plan yapılması için illerden istenen bilgiler değerlendirilecek ve plan yapılacaktır.					x			x	x			
		c. Okulöncesi eğitimi yaygınlaştırma çalışmaları Beş Yıllık Kalkınma Planlarının "Eğitim Sektörü" bölümünde yansıtılması çalışmaları yapılacaktır.							(1) x					

Sıra No.	ŞURA KARARLARI — KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
3	Okulöncesi eğitimin amaç ve görevleri;	1. Milli Eğitim Temel Kanununun 20. maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilecektir : Madde 20 — Okulöncesi eğitimin amaç ve görevleri; Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak : a. Çocukların zihin, duygu devinim gelişimlerini kolaylaştırıcı ve iyi alışkanlıklar kazandırıcı ortam hazırlamak. b. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak; c. Çocukları temel eğitime hazırlamak; ç. Çocukların gelişimi konusunda ailelerin eğitimine yardım etmek;	x						x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Mes. Tek. Yük. Öğr. Gn. Md. Hukuk Müşavirliği	Talim ve Terbiye Bşk.	
		2. Milli Eğitim Temel Kanunundaki bu değişikliğe paralel olarak ilgili mevzuatta gerekli değişiklik yapılacaktır.		x	x	x	x		x					
4	Okulöncesi eğitimi anasınıfının, kırsal ve gecekondu yörelerinde, Türkçe eğitimine ağırlık verilecek şekilde öncelikle yaygınlaştırılması.	a. Okulöncesi eğitimin kırsal ve gecekondu yörelerinden başlanarak yaygınlaştırılması çalışmaları bir plana bağlanacak ve uygulamaya konulacaktır. Bu çalışmalar okulöncesi eğitimi yaygınlaştırma projesi kapsamında ele alınacaktır.					x		x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Plan ve Prns. Gn. Md. Bütçe-Plan ve Koor. D. İlgili Personel Dair. İşletme ve Donat. G. M. Eğitim Arş. Gn. Md. Yayımlar Genel Md. Öğretmen Ok. Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Koordinatör daire ile birlikte Plan ve Prensipler Genel Müdürlüğü ile Bütçe Plan ve Koordinasyon Dairesi Başkanlıklarınca DPT ile işbirliği yapılacaktır. (2) İlköğretim Genel Müdürlüğü mevcut okulları tarayarak elverişli olanlarında anasınıfı açacak, diğerleri için aşamalı bir plan içinde anasınıfı açılmasını sağlayacaktır.
		b. Bu planlama amaçlar yönünden 4. Beş Yıllık Kalkınma Planına yansıtılacaktır.						(1)	x	x				
		c. İhtiyaçlar dikkate alınarak öğretmen ihtiyacı projeksiyonları yapılacaktır.							x					
		ç. Hazırlanan planın gerektirdiği yatırımlar için teklifler hazırlanacak, ilkokul binalarında anasınıflarının açılmasını sağlayacak tedbirler alınacaktır.						(2)	x	x				
5	Okulöncesi eğitimin yurt düzeyinde yaygınlaştırılmasında; Milli Eğitim Bakanlığının diğer Kurumlarla işbirliğini ve bu kurumların okulöncesi eğitime katkılarını sağlayacak yasal önlemlerin alınması.	a. Okulöncesi eğitimin düzenlenmesi ve koordinasyon çalışmalarının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılacağı dikkate alınarak Milli Eğitim Temel Kanununun 21. ve 58. maddeleri gözden geçirilecektir.	x						x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Mes. ve Tek. Yük. Öğr.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Okulöncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağını düzenleyen yönetmelik çıkarılacaktır.			x				x				İlköğretim Gn. Md.	

		c. Okulöncesi eğitimin yaygınlaştırılması ile ilgili olarak proje çerçevesinde ilgili Kurumlarla gerekli işbirliği yapılacak ve diğer kurumların okulöncesi eğitimine katkılarını ve Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili ilişkilerini düzenleyen tüzük çıkarılacaktır.	x x x x			
6	Okulöncesi eğitim programlarının geliştirilmesi.	a. Program geliştirme çalışmaları, okulöncesi eğitimi yaygınlaştırma projesi çerçevesinde X. Milli Eğitim Şûrasında kararlaştırılan amaçlar, işlevler, muhteva ve faaliyet kategorilerine göre yapılacaktır.	(1) x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Mes. ve Tek. Yük. Öğr.	Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Bu hususta proje çerçevesinde alan uzmanları, program geliştirmecilerden oluşacak uzman komisyonlar eliyle program geliştirme çalışmaları yapılacak ve Talim Terbiye Kurulu kararına bağlanacaktır.
		b. Kırsal ve gecekondu yörelerinde okulöncesi eğitim çağındaki çocuklara Türkçeyi iyi anlar ve konuşur şekilde öğretilmesini sağlayacak eğitim programları geliştirilecektir.	x x			
		c. Anasınıflarında çalışacak öğretmenlerin yetiştirilmeleri için özellikle bu yaş grubuna uygun olan Türkçe öğretimini vurgulayan farklı eğitim programları geliştirilecektir.	x x			
7	Anasınıfları öğretmenleri için el kitapları hazırlanması.	a. Anasınıfları öğretmenleri için hazırlanması gerekli el kitaplarının ad ve içerikleri belirlenecektir.	(1) x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Öğretmen Ok. Gn. Md. Mes. Tek. Yük. Öğ. G.M. Yayımlar Genel Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Proje çerçevesinde oluşturulacak uzman komisyonlara yaptırılacaktır.
		b. Tür ve içerikleri belirlenecek kılavuzlar hazırlatılacaktır.	x x			
8	Milli Eğitim Bakanlığı "Ders Araçları Yapım Merkezi"nde, anasınıflarında uygulanacak programlara uygun öğretim ve oyun materyallerinin geliştirilmesi.	a. Geliştirilen programların gerektirdiği araçlar tespit edilecek ve mevcut olanların değerlendirilmesi yapılacaktır.	(1) x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Öğretmen Ok. Gn. Md. Kız Tek. Y. Öğ. G. M. Mes. Tek. Yük. Ö. G. M. Eğitim Araç. Gn. Md. Yayımlar Genel Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Proje çerçevesinden oluşturulacak uzman komisyonlara yaptırılacaktır.
		b. İhtiyaç duyulan yeni araçların geliştirilmesi yapılacaktır.	(1) x x			
9	Okulöncesi eğitim çağı çocukları ile bunların ana ve babaları için kaynak materyaller hazırlanması.	a. Proje çerçevesinde ana ve babaları yetiştirmede kullanılabilecek kaynak kitapların tür ve içerikleri tespit edilecektir.	(1) x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Öğrt. Ok. Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Mes. Tek. Öğ. Gn. Md. Yayımlar Genel Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Proje çerçevesinden oluşturulacak uzman komisyonlara yaptırılacaktır.
		b. Okulöncesi eğitim çağındaki çocukların yaş gruplarına bağlı olarak kullanabilecekleri basılı eğitim malzemelerinin tür ve içerikleri tespit edilecektir.	x			
		c. Tespit edilen materyaller hazırlattırılacaktır.	x x			
10	Okulöncesi eğitim gören çocukların gelişimini izlemede kullanılmak üzere "Öğrenci Gelişme Dosyası" ve izleme araçları geliştirilmesi.	Okulöncesi eğitimi çocukları için gelişim dosyaları ve izleme araçları geliştirilecek, bunların uygulamasını sağlayacak yönetmelik değişiklikleri yapılacak. Gerektiğinde açıklayıcı genelgeler hazırlanacaktır.	x x (1) x x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğ. Gn. Md. Mes. Tek. Öğ. Gn. Md. Yayımlar Genel Md. Eğitim Araç. Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Proje çerçevesinden oluşturulacak uzman komisyonlara yaptırılacaktır.

Sıra No.	ŞURA KARARLARI	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat					Diğer Sebepler	Gerçekleştirilme Süreleri			SORUMLU DAİRELER		DÜŞÜNCELER
	KONUSU		Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge		1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	
11	Okulöncesi eğitimden öncelikle yararlanması gerekenleri belirlemek için kullanılacak tanıma araçları geliştirilmesi.	a. Okulöncesi eğitimi çocuklarının değişim ve gelişimlerini saptamak amacıyla test ve tanıma araçları hazırlanacak, geliştirilecek denenip uygulamaya konulacaktır.						(1)	x	x		Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn Md. Mes. ve Tek. Öğ. Gn. M.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Proje çerçevesinden oluşturulacak uzman komisyonlara yaptırılacaktır.
		b. Uygulamayı düzenleyici yönetmelik değişikliği yapılacak ve gerekli genelgeler gönderilecektir.			x		x			x				
12	Okulöncesi eğitim kurumlarına öğretmen sağlamada mevcut kaynakların değerlendirilmesi.	a. Halen çalışmakta olan öğretmenlerden yüksek öğrenim görmemiş olanlar hizmet içi eğitimde geçirilecek ve öğrenim düzeyleri yükseltilecektir.						(1)		x	x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Mes. Tek. Y. Öğ. Gn. M. İlgili Per. Daire. Hizmetiçi Eğt. Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Hizmet İçi Eğitim Genel Müdürlüğü ile ilgili diğer dairelerce gerekli planlama yapılacaktır.
		b. Kız Meslek liseleri çocuk gelişimi ve eğitimi bölümleri 1974 öncesi mezunlarının, okulöncesi eğitim kurumlarına öğretmen olmaları sağlanacaktır. Bu amaçla söz konusu mezunlar, okulöncesi eğitim kurumlarında öğretmenliğe başlamadan önce gerekli hizmetiçi eğitimden geçirilecektir.						(1)		x	x			
		c. Kız Meslek liseleri çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü mezunlarının, öğretmenin yanında yardımcı eleman (Teknisyen gibi) olarak çalışmalarını sağlayacak mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.		x	x				x					
13	Mevcut okulöncesi eğitim kurumları öğretmen, yönetici ve uzman personelin hizmet içi eğitimden geçirilmesi.	Mevcut okulöncesi eğitim kurumları öğretmen, yönetici ve uzman personeli bir plan dahilinde hazırlanan hizmet içi eğitim programlarından geçirilecektir.						(1)	x	x	x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğ. Gn. Md. Mes. Tek. Öğ. Gn. Md. Hizmetiçi Eğt. Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk. Hizmetiçi Eğ. Gn. Md.	(1) Okulöncesi eğitim ile ilgili program çalışmaları tamamlandıktan sonra bu kademede görevli mevcut personelin yeni programlara intibakı için Hizmetiçi Eğitim Gn. Müdürlüğü gerekli tedbirleri alacaktır.
14	Öncelikli yörelerden başlanılarak, temel eğitim okullarında birer yıllık anasınıfları ve Kız Meslek Liselerinde uygulama anasınıfları açılması.	a. İlkokullarda anasınıfları açılmasının yaygınlaştırılması için illere genelge gönderilecek, Valiliklerden alınacak bilgiler değerlendirilecek ve anasınıflarının sayısı artırılacaktır.					x		x	x	x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Kız Tek. Öğr. Gn. Md. Plan, Personel Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	

		b. Gelecek yıllara ait ayrıntılı planlar yapılacak ve bu plana göre anasınıfları yaygınlaştırılacaktır.	x x x	Bütçe-Plan ve Koor. Daire Bşk. İlgili Personel Daireleri		
		c. Anasınıfları ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri yapılacaktır.	x x			
15	TEMEL EĞİTİM Temel eğitime giriş yaşının 7'den 6'ya indirilmesi ve zorunlu eğitimin 5 yıldan temel eğitimin tümünü kapsayacak biçimde 8 yıla çıkarılması.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 22. maddesi "Temel eğitim 6-14 yaşları arasındaki çocukların eğitimini kapsar" şeklinde değiştirilecektir.	x x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Hukuk Müşavirliği Özel Eğt. Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Temel eğitim uygulamasını sağlayacak ve 222 sayılı Kanunun yerini alacak olan okulöncesi ve Temel Eğitim Kanunu çıkarılacaktır.	x x			
		c. Milli Eğitim Temel Kanununun 22. maddesinde meydana gelecek değişiklik sonrası; Temel Eğitim Birinci Kademe Yönetmeliği, Eğitimi Güç Çocuklar İlkokul Yönetmeliği, Yatılı Bölge İlkokulları Yönetmeliği, Anaokulları ve Anasınıfları Yönetmeliği, Lise ve ortaokullar yönetmeliğinde gerekli değişiklikler yapılacaktır.	x x			
		d. Kanun ve Yönetmeliklerin uygulanmasıyla ilgili genelgeler hazırlanacaktır.	x x			
16	Temel eğitimin amaçlarının Şûra kararları doğrultusunda yeniden saptanması.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 23. Maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenecektir : Madde 23 — Temel eğitimin amaç ve görevleri Milli Eğitimin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak (1) Zorunlu öğrenim çağı çocuklarına temel eğitim vermek; (2) Zorunlu öğrenim çağı çocuklarından özel eğitimi gerektiren çocuklara temel eğitim vermek; (3) Temel eğitim okullarından diploma ya da herhangi bir kademesinden belge almak isteyen yetişkinlere eğitim vermek; (4) Yetişkinlere, meslek ve gelişimlerine uygun kısa süreli temel eğitim vermek; (5) Temel eğitime hazırlayıcı anasınıfları açmak; (6) Ortaöğretim etkinliklerine yardım etmek; (7) Çevresine yönelik eğitim etkinliklerinde bulunmak; (8) Mezunlarını herhangi bir mesleğe hazırlamak için çeşitli kurslar açmak ve bu amaçla başka kurumlarla işbirliği yapmak.	x x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Hukuk Müşavirliği Özel Eğitim Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Bu değişiklikten etkilenecek diğer mevzuatta gerekli değişiklikler yapılacaktır.	x x x x x			

Sıra No.	ŞÛRA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer İşlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1983	1983 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
		c. Mevcut temel eğitim programları, amaçlar doğrultusunda gözden geçirilecek ve gerekli program geliştirme çalışmaları yapılacaktır.							x					
		ç. Yapılacak çalışma ve uygulamaları açıklayıcı sonuçları değerlendirici nitelikte genelgeler yayımlanacaktır.					x		x					
17	Temel eğitim uygulamasının kademeli olarak yaygınlaştırılmaya başlanması, yaygınlaştırmada değişik ekonomik, sosyal yapıya sahip olan yerleşim birimlerinin öncelikle ele alınması.	a. Uygulamanın ilk başlanacağı okulları belirlemek için illerden bilgi toplanacak ve uygulamanın yapılacağı okullar kararlaştırılacaktır.					x		x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Ge. Md. Ortaöğretim Ge. Md. Plan-Personel Ge. Md. Bütçe-Plan ve Koor. D. Bşk. İlgili Personel Dai. Eğitim Araç. Ge. Md. İnşaat-Emlak Ge. Md. Yayımlar Genel Md. İşletme Döner. Ge. Md. Özel Eğitim Ge. Md.	İlköğretim Ge. Md.	(1) Bununla ilgili olarak bütçeye ödenek konacaktır. (2) Uygulama sonucunda görüldüğü için projenin İlköğretim Genel Müdürlüğü Koordinatörlüğünde uygulamaya dönük olarak yeniden oluşturulması gerekmektedir. (3) İlköğretim Genel Müdürlüğünce proje teklifi hazırlanarak çalışmalar sonuçlandırılacaktır. (4) Gerektiğinde merkezden gönderilecek elemanlarca mahallinde incelemeler yaptırılacaktır. (5) İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Plan ve Prensipler Genel Müdürlüğünce hazırlanacak olanlar 5 er yıllık kalkınma planlarına yansıtılmak üzere DPT ye iletilecektir.
		b. Uygulamanın yapılacağı okulların öğretmen ve yöneticileri hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.							x	x				
		c. İllerde temel eğitim komiteleri oluşturulacak, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenecektir.			x		x		x					
		ç. Uygulamanın yapılacağı okulların araç ve gereç eksiklikleri tamamlanacaktır.						(1)	x	x	x			
		d. Talim ve Terbiye Başkanlığı sorumluluğunda bulunan temel eğitim projesine işlerlik kazandırılacaktır.						(2)	x					
		e. Uzmanlık, mali kaynak sağlamak amacıyla UNISEF ile bir proje çalışması yapılacaktır.						(3)	x					
		f. Temel eğitim okulu haline dönüştürülecek ortaokullar ve bulundukları yöreler tespit edilecek, kalkınmada öncelikli yörelerde ilkokul bünyesinde öğretimini sürdüren ortaokulların dersliklerinin öğrenci sayısına göre uygun olup olmadığı belirlenecektir.					x	(4)	x					
		g. Temel eğitim uygulaması 5'er yıllık bir plana bağlanacak 4. Beş Yıllık Kalkınma Planına ve ondan sonrakilere yansıtılacaktır.						(5)	x	x	x			
		ğ. Şartları uygun olan Temel Eğitim Yatılı bölge okullarında temel eğitim programı uygulanacaktır.					x		x	x				

18	Temel eğitimin yaygınlaştırılmasında yöresel özelliklere göre yatılılık, araçla taşıma ve benzeri yöntemlerden yararlanılması.	a. Temel eğitim projesi çerçevesinde yatılılık, pansiyon, araçla taşıma ve diğer yöntemlerin nerelerde uygulanabileceği tespit edilecektir.	x x	İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Plan-Prog. Gn. Md. Bütçe-Plan Koor. D. B. İlgili öteki daireler	İlköğretim Gn. Md.	(1) Mevcut binalara ek yapılacak ve yeni yapılacak binalarda bu ihtiyaç dikkate alınacaktır. (2) — (1)'de belirtilen tedbirlerle birlikte temel eğitim bölgesi çerçevesinde ulaşım olanaklarının gerçekleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunulacaktır.
		b. Yatılılık ve pansiyon yöntemlerinin uygulanacağı yerlerde ihtiyaç kapasite yaratılacaktır.	(1) x x			
		c. Yatılılık, pansiyon işletme, araçla taşıma ve benzeri yöntemlerden temel eğitimin yaygınlaştırılmasında yararlanmak amacıyla gerekli önlemler alınacaktır.	(2) x x			
		ç. Bu yöntemlerin uygulanmasını sağlayacak yönetmelikler yapılacak ve genelgeler hazırlanacaktır.	x x x			
		d. Mevcutların azlığı nedeniyle kapatılması teklif edilen ortaokulların kapatılmadan önce ilgili Valiliklere bir genelge yayınlanarak bu küçük üniteların hangi ilkokullarda temel eğitim okuluyla bütünleştirilebileceği, araçla gidiş-geliş suretiyle eğitime devam edebileceği incelenerek sonuçlandırılacaktır.	x x		Ortaöğretim Gn. Md.	
19	Temel eğitimin yaygınlaştırılmasında başta finansman olmak üzere tüm kaynakların en etkili bir biçimde harekete geçirilmesi.	a. Temel eğitimin yaygınlaştırılması için gerekli halk katkısını sağlayacak hükümler okullöncesi ve Temel Eğitim Kanun Tasarısına konulacaktır.	x x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Plan-Prog. Gn. Md. Bütçe-Plan ve Koor. D. Bşk. İlgili Öteki Daireler	Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Optimum büyüklükte okul binalarının projelerinin elde edilmesi için eğitim binaları araştırma geliştirme adlı bir proje çerçevesinde gerekli çalışmalar Plan ve Programlar Genel Müdürlüğünce yapılacaktır. Bu konuda daha önce yapılmış olan çalışmalar değerlendirilecektir.
		b. Temel eğitime ayrılan kaynakların rasyonel olarak kullanılmasına yardım edecek araştırma yapılacaktır.	(1) x x x		Plan. Programlar Gn. Md.	
		c. Temel eğitim tesislerinin bakımı ve korunması, iyileştirilmesi konusundaki hükümler okulöncesi ve Temel Eğitim Kanununa konulacaktır.	x x		Talim ve Terbiye Bşk.	
		ç. Mevcut temel eğitim I. ve II. kademe okul binaları, temel eğitim projesi çerçevesinde incelenerek; temel eğitim okuluna dönüştürülecek temel eğitim programının uygulanmasına uygun bina ve projeleri geliştirilecek ve yeni yapılacak binalar buna göre yapılacaktır.	x x x x		İlköğretim Gn. Md.	
20	Temel eğitimin ülke düzeyine yaygınlaştırılmasında yararlanılmak üzere eğitim haritaları yapılması ve bu haritalarda Temel Eğitim Bölgelerinin oluşturulması.	a. Eğitim haritaları konusunda daha önce yapılmış çalışmalar değerlendirilecek; değerlendirme sonuçlarına göre eğitim haritaları hazırlanacaktır.	(1) x x	Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Plan-Prog. Gn. Md. İlgili Öteki Daireler	Plan. Programlar Gn. Md.	(1) Bu değerlendirme oluşturulacak uzman komisyonlarca yaptırılacaktır.
		b. Eğitim haritalarına paralel olarak (8) yıllık temel eğitim okullarının kurulacağı yerleşim birimleri tespit edilecek ve temel eğitim bölgeleri oluşturulacaktır.	(1) x x		İlköğretim Gn. Md.	
		c. Bu çalışmaların sonuçlarının uygulamaya dönüştürülmesini sağlayıcı yönetmelikler hazırlanacak; genelgeler yayınlanacaktır.	x x x x			

Sıra No.	ŞURA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
21	Olanakları yeterli düzeyde bulunan Temel eğitim okullarında, mezunları ve yetişkinleri bir mesleğe hazırlayıcı kurslar açılması ve diğer yaygın eğitim etkinliklerine yardımcı olunması.	a. Temel eğitim okullarında ileri öğrenime devam edemeyecek olanlar için bir işe ve mesleğe hazırlayıcı pratik sanat okulları veya yetiştirici kurslar açılacaktır.					x			x		Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Yaygın Eğt. Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	(1) Program geliştirme komisyonları kurulacaktır.
		b. Bu çalışmaların gerektirdiği yönetmelik ve genelgeler hazırlanacaktır.			x		x		x	x				
		c. Bu çalışmaların gerektirdiği eğitim programları geliştirilecektir.						(1)	x	x				
22	Yetişkin ve mezunlar için yerel ihtiyaçlara cevap verebilecek yurt dışındaki Türk işçi çocuklarıyla özel eğitimi gerektiren çocukların eğitiminde kullanılabilecek farklı temel eğitim programları geliştirilmesi	a. Temel eğitim okulu ders dağıtım çizelgesi ve zaman çizelgesi hazırlanacaktır.						(1)	x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Yurt Dışı İş. Ço. Eğ. Ğr. Gn. Md. Özel Eğitim Gn. Md. Yaygın Eğt. Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Temel Eğitim ders çizelgesi hazırlanarak yayınlandı. (2) Bu konudaki komisyonlar Talim ve Terbiye Başkanlığınca oluşturulmuştur. Komisyonlar çalışmalarına başlanmıştır. (3) Talim ve Terbiye Başkanlığınca gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Çalışmaların ilk aşaması sonuçlandırılmak üzeredir. (4) Sözkonusu programları geliştirmek üzere komisyon oluşturulacaktır.
		b. Ders dağıtım çizelgelerinde yer alan derslerin eğitim programları geliştirilecek, bunun için önce mevcut temel eğitim birinci ve ikinci kademe programlarının değerlendirilmesi yapılacaktır.						(2)	x					
		c. Yurt dışındaki işçi çocukları için hazırlanmış bulunan Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Din Bilgisi programları değerlendirilecek; bu değerlendirme sonuçlarına göre anılan programlar geliştirilecektir.						(3)	x	x				
		ç. Özel eğitim okul ve sınıflarının programları temel eğitim programlarıyla uyumlu hale getirilecektir.						(4)	x	x				
23	Mevcut uygulanabilir temel eğitim programları ile geliştirilecek olanlara uygun tüm eğitim araç gereçleri ile uygun binaların sağlanması.	a. Temel eğitim programlarının gerektirdiği bina projeleri ile eğitim araçları temel eğitim projesi çerçevesinde tespit edilecektir.							x	x		Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Yurt Dışı İş. Ço. Gn. Md. Özel Eğitim Gn. Md. Yaygın Eğitim Gn. Md. Yayımlar Gn. Md. Eğitim Araç. Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Mevcut eğitim araçları tespit edilecek ve yenilerinin üretimine geçilecektir.							x	x			Yayımlar Gn. Md.	
		c. Öğrenciler için ders ve yardımcı ders, öğretmenler için kılavuz kitaplar hazırlanacaktır.							x	x				
		ç. Geliştirilecek programa göre yurt dışındaki işçi çocukları için ders, yardımcı ders kitapları, diğer eğitim araç ve gereçleri hazırlanacaktır.							x	x			Talim ve Terbiye Bşk.	

		d. Özel eğitime muhtaç çocukların ders ve yardımcı ders kitapları ve diğer eğitim araç ve gereçleri hazırlanacaktır.				x	x				
		e. Kırsal ve gecekondu yöreleri için gerekli eğitim araç ve gereçleri hazırlanacaktır.					x				
24	Rehberlik ve yöneltme hizmetlerine ağırlık verilerek gerekli araç gereçlerin geliştirilmesi.	a. Temel eğitim öğrencileri için öğrenci gelişim dosyası ve diğer izleme araçları geliştirilecektir.			(1)		x		Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Özel Eğitim Gn. Md. Eğitim Araç. Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Temel eğitim projesi çerçevesinde uzmanlardan oluşturulacak komisyonlar gerekli çalışmaları yapacaklardır.
		b. Öğrencileri iş ve mesleğe veya ileri öğrenime yönlendirmede kullanılacak bilgileri toplamak amacıyla ölçme, değerlendirme ve izleme araçları geliştirilecektir.			(1)		x				
		c. Özel eğitime muhtaç çocukların teşhis, tespit; yerleştirme ve yönlendirmelerinde kullanılacak araçlar geliştirilecektir.			(1)		x	x			
		ç. Bu geliştirilen araçların uygulamaya konulmasını sağlayacak yönetmelik ve genelgeler hazırlanacaktır.	x	x			x				
		d. Özel eğitimi gerektiren çocuklar için zekâ, projektif, özel yetenek, özel eğitim, sosyal uyum, motor gelişim ve meslek ilgi testleri geliştirilecektir.			(1)	x	x			Özel Eğt. Gn. Md.	
25	Fırsat eşitliğini sağlamada, okullar arası farklılıkları görmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla karşılaştırmalı sınavlar yapılması.	a. Temel eğitim uygulamasının değerlendirilmesi yapılacak, sağladığı yararlar ve gelişmeler tespit edilecek ve karşılaştırmalı testler geliştirilecektir.				x	x		Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. İlgili Diğer Daireler	İlköğretim Gn. Md.	(1) Başarısız okullardaki başarısızlık nedenleri tespit edilecek bunların giderilmesi için bu okullar personel, eğitim araç ve gereçleriyle takviye edilecektir.
		b. Geliştirilen bu testler uygulanacak; sonuçlar değerlendirilip, başarısız okullarda eğitim düzeyini yükseltici tedbirler alınacaktır.			(1)		x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		c. Uygulamayı sağlayıcı yönetmelik ve genelgeler hazırlanacaktır.	x	x		x	x				
26	Öğrenci akış kurallarının Şûra Kararları doğrultusunda düzenlenmesi.	Temel eğitim okulunun yönetim, sınıf geçme ve disiplin işlemlerini düzenleyen bir yönetmelik hazırlanacaktır.	x			x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
27	Halen görev yapmakta olan temel eğitim kurumları öğretmenlerinden yüksek öğrenim görmemiş olanların imkânlar ölçüsünde bu eğitimden geçmelerinin sağlanması. Ayrıca, sınıf öğretmenlerinin alan öğretmenliğine geçişlerinin açık tutulması konusunda sürekli önlemlerin alınması.	a. Halen görev yapmakta olan okulöncesi ve temel eğitim kurumlarındaki yüksek öğrenim görmemiş öğretmenler tespit edilecektir.				x			Talim ve Terbiye Bşk. İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Öğretmen Ok. Gn. Md.	İlköğretim Gn. Md.	
		b. Geçmiş yıllarda yüksek öğrenim için başvurmuş olup da gerçekleştirilmeyen proje uygulamaya konulacaktır.				x					
		c. Yüksek öğrenim görmemiş öğretmenler bir plana bağlı olarak imkânlar ölçüsünde yüksek öğrenim yapma imkânına kavuşturulacaklardır.				x	x				

Sıra No.	ŞÛRA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
		ç. Temel eğitim programı ve uygulaması konularında Bakanlık Müfettişleri, Milli Eğitim Müdürleri ve İlköğretim Müfettişleri hizmet içi eğitimine tabii tutulacaklardır.							x	x				
		d. Bu uygulamaların gerektirdiği yönetmelik ve genelgeler hazırlanacaktır.			x		x		x	x				
28	Mevcut öğretmenlerin hizmetiçi eğitimden geçirilmesi.	a. Hazırlanan uygulama planına göre uygulamaya geçen okulların öğretmen ve yöneticileri, uygulamaya başlamadan önce hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.							x	x	x	İlköğretim Gn. Md. Ortaöğretim Gn. Md. Hizmet İçi Eğ. Gn. Md. İlgili Diğer Daireler	Hizmet İçi Eğ. Gn. Md	
		b. Özel eğitim kurumlarının öğretmenleriyle yurt dışı işçi çocuklarının eğitiminde görev alan personel hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.							x	x	x			
		c. Yüksek öğretim görmemiş temel eğitim ikinci kademe okullarında görev yapan yeterlilik belgeli öğretmenler tespit edilip hizmetiçi kurslarından geçirilecektir.								x	x			
29	ORTA EĞİTİM Orta eğitimin kapsamının, çok amaçlı lise (değişik programlı tek tip lise) ile mesleki ve teknik okullardan ibaret olacak biçimde yeniden düzenlenmesi.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 26. maddesi karar doğrultusunda düzenlenecek ve bu düzenleme ilgili mevzuata yansıtılacaktır;	x		x				x			Talim ve Terbiye Bşk. Genel ve Mes. Tek. Ort. Öğr. Daireleri Etüd ve Program Dairesi Başkanlığı Hukuk Müşavirliği	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği, İdari Yönetmelik, Disiplin Yönetmeliği, Burs, Parasız Yatılılık ve Diğer Sosyal Yardımlar Yönetmeliği, Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği ve diğer yönetmelikler üzerinde 26. maddeye dayalı olarak gerekli değişiklikler yapılacaktır.			x				x					
		c. İhtiyaç duyulması durumunda konuyla ilgili yönerge ve genelgeler hazırlanacaktır.				x	x		x	x				
30	Orta eğitimden yararlanma hakkı konusunda, temel eğitimi bitirerek orta eğitime girmeye hak kazanmış her birey ile yaygın eğitimden yararlanmak isteyen her bireyi kapsayacak biçimde yeniden düzenleme yapılması.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 27. maddesi karar doğrultusunda düzenlenecek ve bu düzenleme ilgili mevzuata yansıtılacak;	x		x				x			Talim ve Terbiye Bşk. Genel ve Mes. Tek. Ort. Öğr. Daireleri Etüd ve Program Dairesi Başkanlığı Hukuk Müşavirliği	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Sınıf Geçme Sınav Yönetmeliği, İdari Yönetmelik, Disiplin Yönetmeliği, Burs, Parasız Yatılılık ve Diğer Sosyal Yardımlar Yönetmeliği, Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği ve diğer yönetmelikler üzerinde 27. maddeye dayalı olarak gerekli değişiklikler yapılacaktır.			x				x					
		c. Yaygın eğitimle ilgili mevzuatta gerekli değişiklikler yapılacaktır.	x				x		x					

31	Milli Eğitim Temel Kanununun 28. maddesinin Şûra kararı doğrultusunda düzenlenmesi.	a. Milli Eğitim Temel Kanununun 28. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir. Madde 28 — Orta Öğretimin amaç ve görevleri, Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1) Öğrencileri yüksek öğretime ve aynı zamanda çeşitli mesleklere hazırlamak; (2) Öğrencilere diploma, sertifik[illegible] ya da belge gerektiren bir meslek kazandırma ya da onları bir mesleğe hazırlamak; (3) Yaygın eğitim yoluyla bireylere bir meslek kazandırmak ya da onları bir mesleğe hazırlamak; (4) Çevreye yönelik çeşitli eğitim etkinliklerinde bulunmak;	x x	Talim ve Terbiye Bşk. Genel ve Mes. Tek. Ort. Öğr. Daireleri Etüd ve Program Dairesi Başkanlığı	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Bu maddeden etkilenecek mevzuat tespit edilerek gerekli düzenlemeler yapılacaktır.	x x			
		c. Mevcut eğitim programları, bu eğitim düzeyi için önerilen amaç ve görevleri doğrultusunda gözden geçirilecek ve gerekli program geliştirme çalışmaları yapılacaktır.				
32	Orta eğitim kuruluşunun yeniden düzenlenmesi. Bu düzenlemede; a. Orta Öğretim, değişik programlar uygulayan okullar (çok amaçlı okullar) ile mesleki teknik okullardan oluşacağı; b. Çok amaçlı okulların programlarında ortak dersler bulunacağı, buna ek olarak yerel olanaklara ve ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslere yer verileceği; c. Çok amaçlı okulun, "Yüksek öğrenime ve aynı zamanda bir mesleğe hazırlama" görevini başarmak amacıyla akademik programlarla, birlikte, olanak ve ihtiyaçlara göre "bölüm programları"ndan (teknik, tarım, ticaret - Turizm vb...) en az birini uygulayacağı; ç. Mesleki ve teknik okulların, bir yandan tam zamanlı ve üç yıl süreli mesleki ve teknik eğitim programlarını, öte yandan ihtiyaçlara göre, çeşitli tür ve düzeyde süresi amaçlara göre değişen örgün ve yaygın eğitim programlarını uygulayacağı hükme yer verilmesi.	a. Yasa değişikliğine paralel olarak idari yönetmelikte gerekli değişiklikler yapılacaktır.	x / x	Talim ve Terbiye Bşk. Genel ve Mes. Tek. Öğr. Gen. Da. Plan-Prens. Genel Md. Bütçe-Plan ve Koor. D. Başkanlığı İlgili personel Daireleri İnşaat-Emlak Genel Md. Yayınlar Genel Md.	Ortaöğretim Genel Md.	(1) Bu ölçütler koordinatör Dairenin başkanlığında ilgili dairelerce Şûra kararları dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla tespit edilerek, bu tespitlere göre pilot uygulama okulları saptanacaktır.
		b. Uygulama okullarının saptanmasında ele alınacak ölçütler belirlenecektir.	(1) x			
		c. İlk aşamada pilot uygulama okullarının saptanması için ön araştırma yapılacaktır.	(1) x			
		ç. Uygulama okulları için gerekli program geliştirme çalışmalarına katılım sağlanacak, program hazırlanırken yerel ihtiyaçlar saptanacak ve bu işlemler çalışmada kaynak olarak kullanılacaktır.	x x			
		d. Tek tip lise ve MTO'nun uygulanabilmesi için, uygulamanın yapıldığı okullarda sistemin şartlarını sağlayacak biçimde yönetim değişikliği ya da esnekliği sağlayacak çalışmalar yapılacaktır;	x x x x			(1) Uzmanlardan oluşan program ve araç-gereç geliştirme komisyonları kurulacaktır. (2) Tesbit edilen Pilot Okullarda uygulamaya başlanacaktır. (3) İllerden genelge ile istenilen bilgiler yanı sıra gerektiğinde mahalli inceleme yapmak üzere merkezden elemanlar gönderilecektir.
		e. Tek tip lise uygulaması için gerekli programlar geliştirilecektir;	(1) x x			
		f. Tek tip lise ve MTO modeli uygulama planı hazırlanarak uygulamaya 1982 - 1983 öğretim yılından itibaren başlanacaktır;	(2) x			
		g. Söz konusu uygulama planı çerçevesinde, tüm orta eğitim kurumlarının kapasitelerinin saptanması ve tam olarak kullanılması ile ilgili ortak bir çalışma yapılacaktır;	x x x			

Sıra No.	ŞURA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer Önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
		ğ. MTO'lar için modüler ve üniter programlar geliştirilecektir;						(1)		x				(4) Çok amaçlı tek tip lise ve MTO binaları için gerekli proje çalışmaları "Eğitim Binaları Araştırma ve Geliştirme Projesi çerçevesinde Plan-Prensipler Genel Müdürlüğünce yaptırılacaktır. Yaptırılacak bu Projeler İnşaat ve Emlak Genel Müdürlüğünce uzun vadede uygulamaya konulacaktır.
		h. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı orta eğitim kurumlarının bölüm ve programları yeni okul sistemi ve anlayışına göre yeniden düzenlenecektir;						(1)		x				
		ı. Özel eğitimi gerektiren çocukların eğitiminde görev alacak öğretmenler için programlarda farklılıklar yapılacaktır.						(1)		x				
		i. Tek tip lise ve MTO'ların programlarında yerel ihtiyaçlara önem verilecektir;						(1)		x				
		j. Program geliştirme çalışmalarında eğitim teknolojisinden ve program geliştirme tekniklerinden geniş ölçüde yararlanılacaktır;						(1)		x				
		k. Liseler için geliştirilecek programlarda meslek liselerin teknik elemanlarından yararlanılacaktır;						(1)		x				
		l. Tek tip lise ve MTO uygulamasında öğrenci ve öğretmenler için gerekli olacak laboratuvar, kılavuz ve kaynak kitaplarla diğer eğitim araçları hazırlanacaktır;						(1)		x				
		m. Tek tip lise ve MTO program geliştirme çalışmalarında, Şûraca bu okullar programları için öngörülen amaçlar, işlevler ile muhteva ve faaliyet kategorileri esas alınacaktır.						(1)		x				
		n. Başlangıçta mevcut olanakların kullanılmasıyla yürütülecek tek tip lise ve MTO programları için uzun vadede geniş tesisleri olan büyük binalar yapılacaktır;						(4)		x	x			
		o. Ortaöğretim kurumlarında uygulanacak yaygın eğitim programlarına başlangıçtan itibaren mesleki ve teknik bir öz kazandırılacaktır;						(1)		x	x			
		ö. Tek tip lise ve MTO modelleri, uygulamanın her aşamasında yeniliklere açık tutulacaktır.							x	x	x			

33	Öğrenci akış kurallarının Şûra kararları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi.	a. Yüksek öğretimdeki toplam kapasite ve bilim dallarının kontenjanları sağlıklı projeksiyonlara dayandırılarak uzun dönemler için saptanacak ve ortaöğretimde öğrenciler buna göre yönlendirilecektir.	x				x			Plan. Prensipler Gn. Md.	
		b. Temel eğitimden ortaöğretime geçiş için: (1) Yöneltem (2) Öğrencinin ilgi ve isteği (3) Başarısı (4) Yetenek ve istidatları (5) İnsangücü ihtiyacı, dikkate alınarak bir yönetmelik hazırlanacaktır.	x			x				Talim ve Terbiye Bşk.	
		c. Öğrenci başarılarının değerlendirilmesinde ve öğrencilerin öğretim programlarında yetiştirilmesini izlemede her öğretim düzeyinde test tipi sınavlardan yararlanılacaktır.	x			x				Talim ve Terbiye Bşk.	
		ç. Rehberlik hizmetleri araç-gereçlerle desteklenerek etkili kılınacaktır.	x				x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		d. Ders geçme ve kredi sistemini getiren bir yönetmelik hazırlanacaktır.	x				x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		e. Fırsat eşitliğini sağlamak için gerekli önlemlerin alınmasında yararlanılmak üzere ülke çapında karşılaştırmalı sınavlar yapılacaktır.		x		x	x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		f. Ders geçme modelinin uygulamasını kolaylaştırmak için: (1) Dersler yarıyıl birimlerinde mümkün olduğu kadar yoğun verilecektir. (2) Önşartlı ders sayısı azaltılacaktır. (3) Bir yarıyıla düşen ders sayısı azaltılmalıdır. (4) Seçimlik derslerin sayısı artırılmalıdır. (5) Öğrencilerin haftalık ders yükü azaltılacaktır.			(1)	x	x			Talim ve Terbiye Bşk.	(1) Ortaöğretim kurumları ile ilgili ders dağıtım çizelgeleri oluşturulurken bu hususlar dikkate alınacaktır.
		g. Öğrencilerin, orta eğitim düzeyindeki çok amaçlı liseler ile mesleki teknik okulların çeşitli bölüm ve dallarına yöneltilmelerinde olabilecek yanılgı ve hataları düzeltme olanağı sağlamak üzere dokuzuncu sınıf sonunda gerekli koşulları yerine getiren öğrencilere yatay geçişlerle program değiştirme olanağı sağlanacaktır.	x			x	x		Talim ve Terbiye Bşk. Genel ve Mes. Tek. Öğ. Dai. Pln.-Prens. Gn. Md. Özel Eğitim Gn. Md.	Talim ve Terbiye Bşk.	
		ğ. Programlar bakımından özelliği ve ayrıcalığı olan bazı ortaöğretim kurumlarında giriş sınavları uygulamalarına izin verilecektir.	x			x	x	x			

Sıra No.	ŞÛRA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat: Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri: 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER: UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
		h. Ortaöğretimden yüksek öğretime geçişten öğrencinin; (1) İlgi ve isteği, (2) Yetenek ve istidatları, (3) Ortaöğretimdeki başarısı, (4) Ortaöğretimde izlediği programın türü dikkate alınacaktır.						(1)		x	x		Talim ve Terbiye Bşk.	(2) Bu konuda ÜSYM ile işbirliği yapılacaktır.
		ı. Yüksek öğretime giriş kararına esas olacak psikometrik ölçüler için, hem orta öğretimin son yılında hem de yüksek öğretime girişte uygulanacak psikometrik araçlar geliştirilecektir.						(2)	x	x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		i. Özürleri dolayısıyle ortaöğretimde özel programlardan ve okullardan mezun olmuş öğrencilerin yüksek öğretime geçişte, özürlerine uygun özel seçme ve yerleştirme yöntemleri uygulanması sağlanacaktır.											Özel Eğt. Gn. Md.	
34	Öğretmen, Yönetici ve uzmanların hizmet içi eğitimlerinin sağlanması.	a. Özel eğitim gerektiren çocukların eğitiminde görev alacak öğretmenler için farklı programlar getirilecektir.							x	x		Talim ve Terbiye Bşk. Öğretmen Ok. Gn. Md. Genel ve Mes. Tek. Ortaöğretim Daireleri Özel Eğitim Gn. Md. Hiz. İçi Eğt. Gn. Md.		
		b. Mevcut öğretmenlerin yeterli hale gelmelerini sağlayacak hizmet içi eğitim programları geliştirilecektir.							x	x				
		c. Özel eğitimi gerektiren çocukların eğitiminde görev alacak öğretmenlerin yetiştirilmesinde hizmet-içi eğitiminde de yararlanılacaktır.							x	x				
		ç. Stajyerliğin etkin bir biçimde uygulanması için gerekli tedbirler alınacak, bu arada Hizmet - içi Eğitimden de yararlanılacaktır.						(1)	x	x	x		Hizmet-içi Eğ. Gn. Md.	(1) Stajyerlik yönetmeliğinin geliştirilmesi ve gerekli titizliğin gösterilmesi sağlanacaktır.
		d. Ders geçen ve kredi uygulaması yapılacak olan okullar öğretmen ve yöneticilerine kısa süreli hizmet - içi kurslar düzenlenecektir.							x	x	x		Hizmet-içi Eğ. Gn. Md.	

35	**YAYGIN EĞİTİM** Mesleki - Teknik ve genel yaygın eğitim görevleri, hem çok amaçlı okulların hem de mesleki ve teknik okulların görevleri arasına alınarak örgün ve yaygın eğitim türlerini, birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı nitelikte yürütülmesi ve örgün eğitim kurumlarındaki mevcut olanakların yaygın eğitim amacıyla harekete geçirilmesi.	a. Milli Eğitim Temel Kanununda Şûra kararları doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılacak ve bu düzenleme ilgili mevzuata yansıtılacaktır.	x						x			Talim ve Terbiye Bşk. Yaygın Eğt. Gn. Md. Genel ve Mes. Teknik Ortaöğretim Daireleri Teşkilât ve Kadro Dai. Başkanlığı Hizmet - içi Eğitim Genel Müdürlüğü İlgili Diğer Daireler	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Milli Eğitim Temel Kanununda yapılacak düzenlemelerden etkilenecek mevzuat belirlenecektir.			x		x		x				Talim ve Terbiye Bşk.	
		c. Yaygın eğitim programlarına, mesleki ve teknik bir öz kazandırılacaktır.							x	x			Talim ve Terbiye Bşk.	
		ç. Yaygın eğitimde görev alacak personel hizmet - içi eğitimden geçirilecektir.								x	x		Hizmet-içi Eğ. Gn. Md.	
		d. Yaygın eğitimde örgün eğitim personelinden en yüksek düzeyde yararlanılacaktır.				x	x			x	x			
36	Çeşitli Bakanlıklarca yürütülen yaygın eğitim hizmetlerinin koordinasyon sorununun çözümlenmesi.	a. Konuya ilişkin olarak hazırlanmış yasa tasarısının yürürlüğe konulması sağlanacaktır.	x						x			Talim ve Terbiye Bşk. Yaygın Eğt. Gn. Md. İlgili Diğer Daireler	Talim ve Terbiye Bşk.	
		b. Yasa tasarısının öngördüğü düzenlemeler yazılacak ve diğer önlemler alınacaktır.			x		x			x				
37	**EĞİTİM ÖRGÜTÜ** a. Türk eğitim örgütünün, kendi alt sistemleri ve ilişkili olduğu çevre sistemleri ile bütünlük oluşturacak biçimde ele alınması. b. Eğitim hizmetinin ülke düzeyinde dengeli ve etkili olarak yayılmasını sağlayacak bir örgütlenmeye gidilmesi. c. Yetki ve sorumluluğun, merkez ile taşra yönetimi arasında dengeli olarak dağıtılması. ç. Örgütlenmenin, işlevsel yaklaşımla ele alınması. d. İlçe eğitim yönetiminin üstünde il eğitim yönetimi ve Milli Eğitim Bakanlığı yönetim düzeylerinin yer alması. e. İlçenin, eğitim hizmetinin yürütülmesinde ve eğitim yatırımlarının gerçekleştirilmesinde, etkin bir yönetim birimi haline getirilmesi. f. Okulun, eğitim örgütünde temel yönetim düzeyi olarak ele alınması. g. Okulun etkinliğini artırmak, örgütlenmenin hedefi olması ve bu hedefe ulaşmak için her okulun en uygun (optimal) büyüklükte bulunması. ğ. Kırsal bölgelerde ya da nüfusu yetersiz olan yörelerde yerleşim yerlerinin bir temel eğitim bölgesi olacak biçimde örgütlenmesi. Temel eğitimde en uygun büyüklükteki okula yeterli nüfus çevresi, bir temel eğitim bölgesidir.	Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilâtları Şûra kararları doğrultusunda yeniden düzenlenecektir.	x	x	x	x	x		x	x				

Sıra No.	ŞÛRA KARARLARI KONUSU	YAPILACAK İŞLER	Düzenlenecek Mevzuat Yasa	Tüzük	Yönetmelik	Yönerge	Genelge	Diğer önlemler	Gerçekleştirilme Süreleri 1981 - 1982	1982 - 1985	1985 - 1990	SORUMLU DAİRELER UYGULAYICI	KOORDİNATÖR	DÜŞÜNCELER
	Bu nedenle, bir temel eğitim bölgesinde birden fazla okul bulunduğunda bu okulların, bölgenin merkezi olarak kabul edilen okula bağlanması. h. Her yönetim düzeyinin (okul, ilçe, il ve Bakanlık) kendine verilecek görevleri yapmaya, yetkileri kullanmaya ve sorumlulukları üstlenmeye yeterli olacak biçimde örgütlenmesi. ı. Her yönetim düzeyinin görev ve yetki alanları şunlardır : (1) Eğitim programları işleri (2) Öğrenci hizmetleri (3) Personel hizmetleri (4) Yapım, onarım, donatım işleri (5) Bütçeleme işleri i. Her yönetim düzeyinin (Kendi sınırları içinde) kararlar vermeye, yatay ve dikey iletişim sağlamaya, personeli örgütün amaçlarına güdülemeye yetkili kılınması. j. Her yönetim düzeyinde aşağıdaki yönetim süreçlerine yer verilmesi : (1) Planlama (2) Örgütleme (3) İletişim (4) Eşgüdüleme (5) Değerlendirme ve denetleme k. Her yönetim düzeyinin, eğitim sisteminin aşağıdaki alt sistemlerini kapsayacak biçimde, bir bütün olarak örgütlenmesi : (1) Yönetim alt sistemi (2) Üretim alt sistemi (Eğitim süreci alt sistemi) (3) Girdi - çıktı alt sistemi (Beslenme - ürün alt sistemi) (Öğrenci, personel, araç - gereç, para ve benzeri girdi - çıktıları düzenleyen alt sistemler) (4) Yaşatma alt sistemi (Örgütü yaşatmak için kurulan ödül - ceza, disiplin, personel teknoloji ve benzeri sistemleri) (5) Uyarlama alt sistemi (Örgütün çevre değişim ve ihtiyaçlarına bilimsel yenileşmelere uyumunu sağlama istemi)													

38	ÖĞRETMEN YETİŞTİRME Okulöncesi ve temel eğitim I. kademe kurumlarına öğretmen yetiştirilmesi.	a. Mevcut iki yıllık eğitim enstitülerinde (1) Okulöncesi, özel eğitime muhtaç çocuklar ve yurt dışı işçi çocuklarının eğitimi için öğretmen yetiştirilmek üzere programlarda ve yönetmeliklerde gerekli düzenlemeler yapılacaktır. (2) Sınıf öğretmenliği programları geliştirilecektir. b. Bu okullara öğrenci alınacak giriş sınavı esas olacak ve öğretmen liselerine kontenjan tanınacak.				Öğretmen yetiştirme ve öğretmen sorunları XI. Şûrada ayrıntıları ile ele alınacaktır. Bu amaçla Yüksek Danışma Kurulu bünyesinde ön hazırlıkları yapılmak üzere bir çalışma grubu oluşturulacaktır.
39	Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirilmesi.	a. Mevcut 4 yıllık yüksek öğretmen okulları programları ve mevzuatı yeniden düzenlenecektir. b. Bu kurumların eğitim programlarının planlanıp yürütülmesinde başta Üniversiteler olmak üzere diğer yüksek eğitim kurumları ve iş alanları ile işbirliği yapılacaktır. c. Bu okullar, öğrencilerini başta öğretmen liseleri, bazı MTO okulları ve iki yıllık eğitim enstitüleri ile diğer orta eğitim kurumlarından alacaklardır. Öğrenci alımında bazı kurumlara kontenjan tanınmakla birlikte giriş sınavı esas olacaktır. ç. Halen değişik üniversitelerce yürütülen öğretmenlik sertifikası programları Bakanlığın genel ilke ve standartları çerçevesinde devam edecektir. d. Bu kurumlarda öğretmenlik dışı bazı eğitim hizmetleri personelinin özel programlarla yetiştirilmesi de sağlanacaktır. e. MTO okullarının bazı öğretmenleri (Atelye öğretmenleri gibi) iki yıllık yüksek öğretmen okullarından yetiştirilecektir.				
40	Öğretmen yetiştiren kurumlara öğretmen ve üst düzeyde diğer eğitim personelinin yetiştirilmesi.	a. Bu okullara öğretmen yetiştirmede Yüksek Öğretmen Okulu ve İki Yıllık Eğitim Enstitüsü mezunları özel programlar yoluyla lisans üstü eğitime kavuşturulacaktır. b. Bu programlar bir yandan Milli Eğitim Bakanlığı ile ilişkili olacak öbür yandan özellikle akademik konularda üniversitelerle ilişkide bulunulacaktır. c. Bu programlara alınacak yüksek öğretmen okulu ya da üniversite mezunları öğretmenler ile genel koşulları uygun diğer meslek mensupları arasında sınavla seçilecektir.				

DUYURULAR :

YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

SAYI : 660.81. YAR. DERS KİT./10130 Tarih : 9.11.1981

KONU : "Kırsal Türkiye'de Toplum Kalkınması ve Kooperatifçilik" adlı eser.

Prof. Dr. Cevat Geray (Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Ankara) tarafından hazırlanan, aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin öğretmenlere, halk eğitimcilerine duyurulması uygun görülmüştür.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI EMRİYLE

Suat GÜNDEN
Yayımlar Genel Müdürü

Eserin Adı	Fiyatı
Kırsal Türkiye'de Toplum Kalkınması ve Kooperatifçilik	400 TL.

TİCARET ve TURİZM ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

SAYI : 410 - 1193 - 81. DEN - DEĞ. 22329 Tarih : 25.9.1981

KONU : Teşekkür hak.

Sayın Zehra ÇEKİN
Ticaret Lisesi
Edebiyat Öğretmeni
AMASYA

1980 - 1981 öğretim yılında görevinizi üstün başarı ile yürüttüğünüz, Bakanlığımız Müfettişince yapılan teftişinizin sonunda düzenlenen raporun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Verimli çalışmalarınızdan dolayı TEŞEKKÜR EDER, başarılarınızın devamlı olmasını dilerim.

Hasan SAĞLAM
Milli Eğitim Bakanı

TİCARET ve TURİZM ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

SAYI : 410 - 1192 - 81. DEN - DEĞ. 22330 Tarih : 25.9.1981

KONU : Teşekkür hak.

Sayın Güner TİRYAKİ
Ticaret Lisesi
Edebiyat Öğretmeni
AMASYA

1980 - 1981 öğretim yılında görevinizi üstün başarı ile yürüttüğünüz, Bakanlığımız Müfettişince yapılan teftişinizin sonunda düzenlenen raporun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Verimli çalışmalarınızdan dolayı TEŞEKKÜR EDER, başarılarınızın devamlı olmasını dilerim.

Hasan SAĞLAM
Milli Eğitim Bakanı

TİCARET ve TURİZM ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

SAYI : 410 - 1194 - 81. DEN - DEĞ. 22331 Tarih : 25.9.1981

KONU : Teşekkür hak.

Sayın Hızır OVACIK
Ticaret Lisesi
Edebiyat Öğretmeni
AMASYA

1980 - 1981 öğretim yılında görevinizi üstün başarı ile yürüttüğünüz, Bakanlığımız Müfettişince yapılan teftişinizin sonunda düzenlenen raporun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Verimli çalışmalarınızdan dolayı TEŞEKKÜR EDER, başarılarınızın devamlı olmasını dilerim.

Hasan SAĞLAM
Milli Eğitim Bakanı

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

YILLIK ABONESİ [illegible] LİRADIR. ABONE TUTARI, MUHASEBE MÜDÜRLÜKLERİ SAYMANLIĞI ÇEŞİTLİ GELİRLER FASLINA YATIRILARAK VEZNE ALINDI MAKBUZUNUN ASLI MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA